

Ajonopeudet maanteillä 2023

Kati Kiiskilä, Sitowise Oy
Ville Mäki, Sitowise Oy

10.6.2024

Sisällysluettelo

Esipuhe

Tiivistelmä

Pääteiden nopeudet

- Ajonopeuden kehitys vuosina 1961–2022
- Keskinopeudet kesäkaudella 2022
- Ylinopeudet kesäkaudella 2022
- Keskinopeudet talvikaudella 2022/2023
- Ylinopeudet talvikaudella 2022/2023

Alemman tieverkon nopeudet

Aineistot ja laskentamenetelmät

Väylävirasto
Trafikledsverket

Esipuhe

Autoliikenteen nopeuksia pääteillä on raportoitu jo usean vuoden ajan. Tieto on perustunut pääosin liikenteen automaattisilta mittausasemilta (LAM-asemilta) saatuihin nopeustietoihin.

Tämä raportti sisältää vastaavat nopeustiedot pääteiden osalta kuin aiemmatkin Ajonopeudet maanteillä -raportit. Alemman tieverkon jatkuvien seurantapisteidien ylläpito päättyi syksyllä 2021 ja niihin perustuva alemman tieverkon nopeusseuranta päättyi. Tähän raporttiin on tuotu uutena alemman tieverkon nopeustietoja, jotka perustuvat otoslaskentoihin.

Pääteiden nopeustiedot on koottu Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien vastuulla olevasta liikenneturvallisuusindikaattoreihin liittyvästä nopeuksien seurannasta. Pääteiden keskinopeudet on laskettu liikennesuoritteella painotettuna keskiarvona eri tieryhmien nopeuksista. Lisäksi raporttiin on tuotu turvallisuuden EU-indikaattoreita kehittäneen Baseline-hankkeen tuloksia.

Raportin on tilannut Fintraffic Tie Oy, joka on vastannut vuoden 2019 alusta LAM-pisteistä. Raportin laatimisesta on vastannut Sitowise Oy. Sen kokoamiseen ovat osallistuneet Kati Kiiskilä ja Ville Mäki Sitowise Oy:stä sekä Riikka Rajamäki Traficomista. Fintraffic Tie Oy:stä työhön on osallistunut Eetu Karhunen ja Riksroad Oy:stä Kimmo Saastamoinen.

Raportin pohjana toimivat aiempien vuosien vastaavat raportit, jotka on julkaistu Väyläviraston julkaisusarjassa tai Fintraffic Tie Oy:n sivuilla. Viime vuosien raportit on laatinut samat tekijät kuin tämän raportin. Seurantamenettelyt ja tunnusluvut ovat pysyneet entisellään, mutta raportin ulkoasu on muuttunut eri vuosina.

Helsingissä kesäkuussa 2024

Fintraffic Tie Oy

Tiivistelmä

Ajoneuvoliikenteen nopeuksien kehitystä on seurattu vuodesta 1961 alkaen. Nopeusmittauksia tehtiin aluksi tutkimittauksin, mutta vuodesta 1992 lähtien ajonopeuksia koskeva tieto pääteiltä on saatu liikenteen automaattisilta mittausasemilta (LAM). Tässä raportissa on vuosien 2012–2022 tapaan käytetty aineistona aikaisempaa suurempaa määrää LAM-asemia ja uudistettua laskentamenetelmää.

Vuosien 2013–2021 välisenä aikana seurattiin alemman tieverkon nopeuksia 30 Yleisen liikennelaskennan (YL) projektiin kuuluneelta jatkuvatoimiselta mittauspisteeltä kerätyn aineiston pohjalta. Alemman tieverkon jatkuvien seurantapisteiden ylläpito päättyi syksyllä 2021. Alemman tieverkon nopeusseuranta raportoidaan tänä vuonna ensimmäistä kertaa perustuen Traficomien alemman tieverkon nopeuksista teettämään selvitykseen, jossa hyödynnettiin liikennemäärän otoslaskentojen nopeustietoja.

Autojen keskinopeuksien kasvu pääteillä oli vuoteen 1972 asti hyvin nopeaa. Tiekohtaisten nopeusrajoitusten käyttöönotto vuonna 1973 laski liikenteen nopeustasoa noin 5 km/h, jonka jälkeen nopeudet lähtivät uuteen, mutta aikaisempaa maltillisempaan nousuun. Vuoden 1972 nopeustaso saavutettiin uudestaan vuoden 1990 tienoilla. 2000-luvulla nopeustaso pääteillä on pysynyt samalla tasolla, vaikka vuosittaista vaihtelua ilmenee.

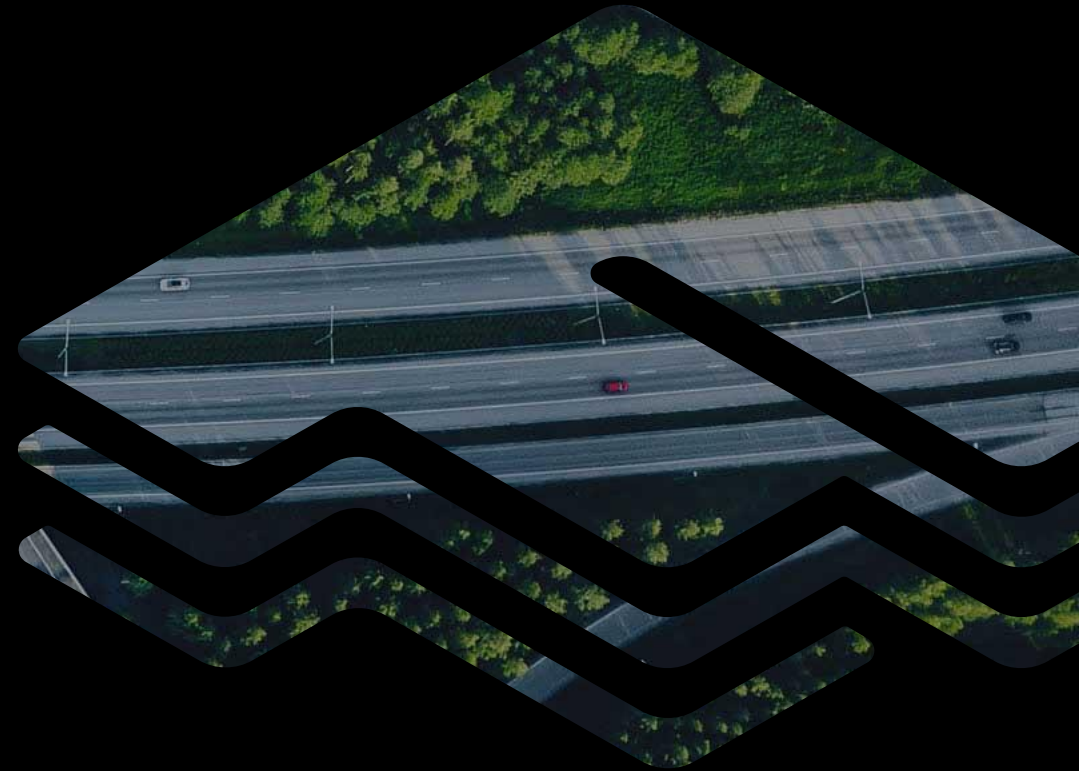
Kesän 2023 ja talven 2023–2024 keskinopeudet pääteillä on laskettu vajaan 300 LAM-aseman tiedoista. Kaikkien autojen keskinopeus oli kesällä 2023 noin 94 km/h ja talvikaudella 2023–2024 noin 87 km/h. Sekä kesä- että talvikauden pääteiden keskinopeudet kasvoivat hieman edellisvuoden vastaaviin ajanjaksoihin verrattuna. Aikaisin tullut pysyvä lumipeite ei näyttäisi merkittävästi vaikuttaneen talvikauden ajonopeuksiin. Henkilö- ja pakettiautojen vastaavat keskinopeudet olivat 95 km/h ja 88 km/h, ja kuorma- ja linja-autojen 83 km/h ja 81 km/h.

Kesäkaudella pääteillä liikkuvista ajoneuvoista noin 45 % ylitti tiekohtaisen nopeusrajoituksen. Talvikaudella ylinopeutta ajoi 52 % autoista. Huomattavaa ylinopeutta (yli 10 km/h yli tiekohtaisen nopeusrajoituksen) ajoi kesällä 10 % ja talvella 12 % autoista. Kesäkaudella ylinopeuksien osuus nousi edellisvuodesta, talvikaudella se oli edellisen vuoden tasolla. Yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylitykset puolestaan lisääntyivät hiukan sekä kesällä että talvella edellisvuoteen verrattuna.

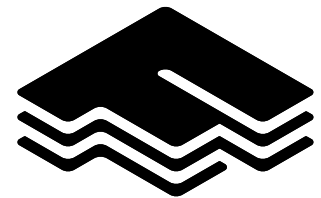
Seututeillä keskinopeudet ylittivät voimassa olevat nopeusrajoitukset 40–80 km/h nopeusrajoitusten teillä - vain 100 km/h rajoituksella keskinopeus oli nopeusrajoitusta alempi. Yhdysteillä keskinopeudet olivat matalampia ja niissä oli enemmän vaihtelua. Eniten ajonopeuteen alemmalla tieverkolla vaikuttaa se, onko kyseessä soratie vai päällystetty tie.

Pääteiden ajonopeudet

Ajonopeuden kehitys 1961–2023

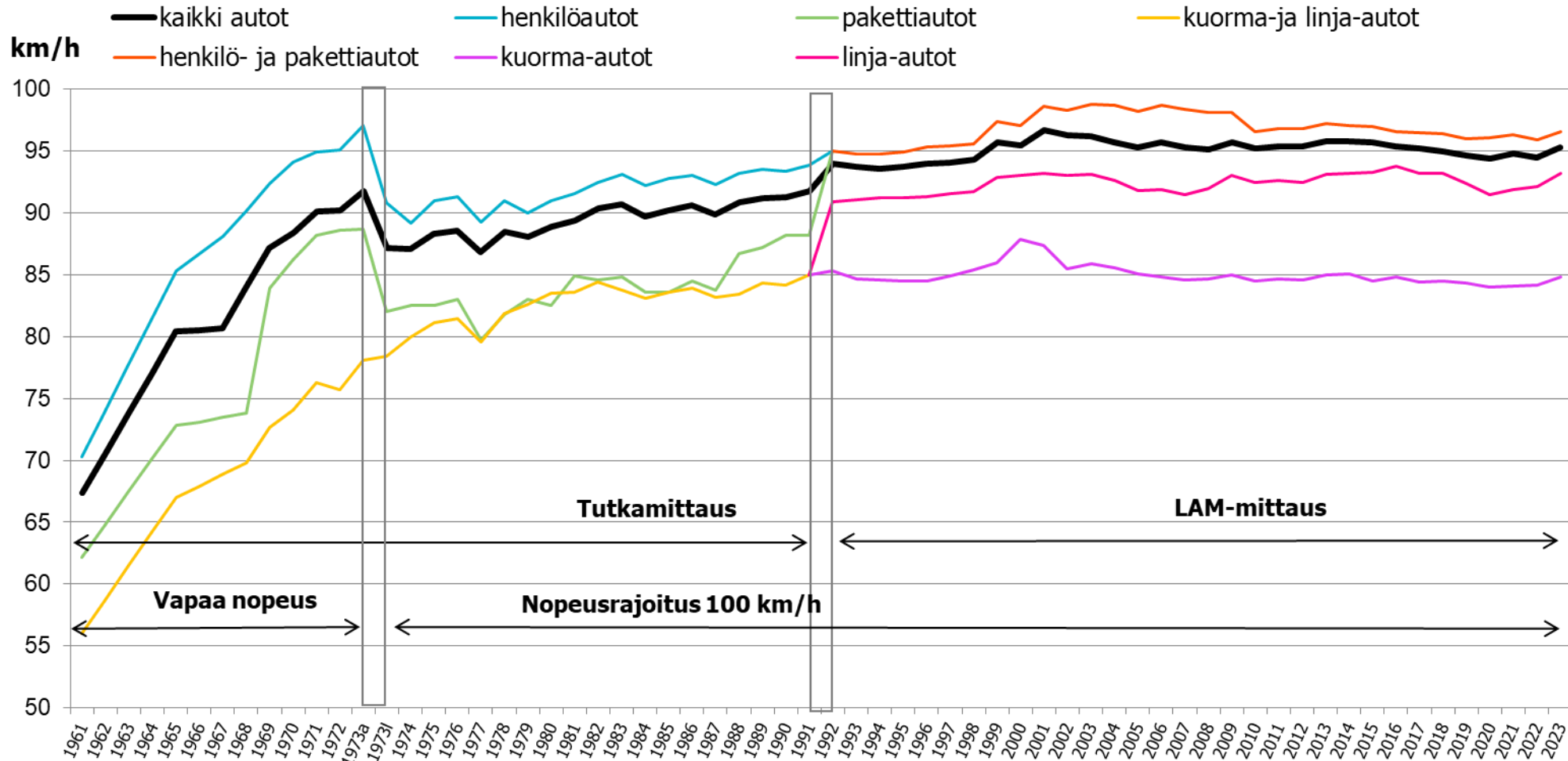

Ajonopeuksien kehitys vuosina 1961-2023 1/2

- Ajonopeuksien pitkän aikavälin kehitystä on seurattu käyttämällä mahdollisuuksien mukaan samaa yli 10 mittauspisteen joukkoa. Pisteet sijaitsevat 1-ajorataisilla teillä 100 km/h nopeusrajoitusalueella.
- Autojen keskinopeuksien kasvu pääteillä (valta- ja kantatiet) oli vuosina 1961–1972 hyvin nopeaa. Kesän 1961 keskinopeus oli 67 km/h, kun se vuonna 1972 oli jo yli 90 km/h. Ajalle leimallista oli, että henkilöautoilla ei taajamien ulkopuolella ollut juurikaan nopeusrajoituksia. Lisäksi sekä autokannan tekniset ominaisuudet että Suomen tiestö paranivat tuona ajanjaksona nopeassa tahdissa, mikä kasvatti keskinopeuksia.
- Vuoden 1973 lopulla otettiin käyttöön koko maan kattava nopeusrajoitusjärjestelmä. Sen vaikutuksesta liikenteen keskinopeus laski siten, että vuonna 1974 autojen keskinopeus oli enää 87 km/h.
- Nopeudet kääntyivät kuitenkin jo vuonna 1975 uuteen, mutta aikaisempaa maltillisempaan nousuun. Vuoden 1972 nopeustaso saavutettiin uudestaan vuoden 1990 tienoilla.
- Autojen keskinopeudet ovat pysyneet vuodesta 1990 lähtien melko samalla tasolla lukuun ottamatta vuosien 1998 ja 1999 välissä olevaa pientä hyppäystä ylöspäin, mikä johtuu laskentatavan muuttumisesta. Toki pientä vuosittaista vaihtelua ilmenee. Vuonna 2023 kaikkien ajoneuvojen keskinopeus vakioidun seurantajoukon pisteissä oli keskimäärin 95,3 km/h. Kuva kehityksestä on esitetty seuraavalla sivulla.

Ajonopeuksien kehitys vuosina 1961-2023 2/2

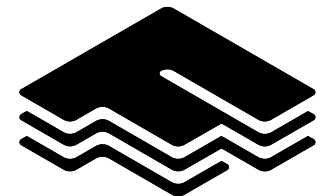

Autojen keskinopeuksien kehitys vapaan nopeuden aikana ja sen jälkeen 1-ajorataisilla teillä 100 km/h -nopeusrajoitusalueella. Aineistona käytetään joka vuosi mahdollisuuksien mukaan samojen 13 mittausaseman tietoa. Ajoneuvoluokitus muuttui vuonna 1992.

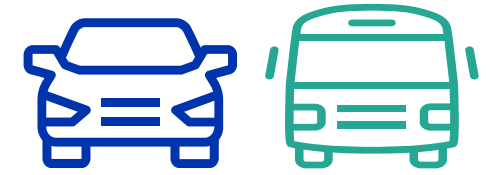

Keskinopeudet kesäkaudella 2023

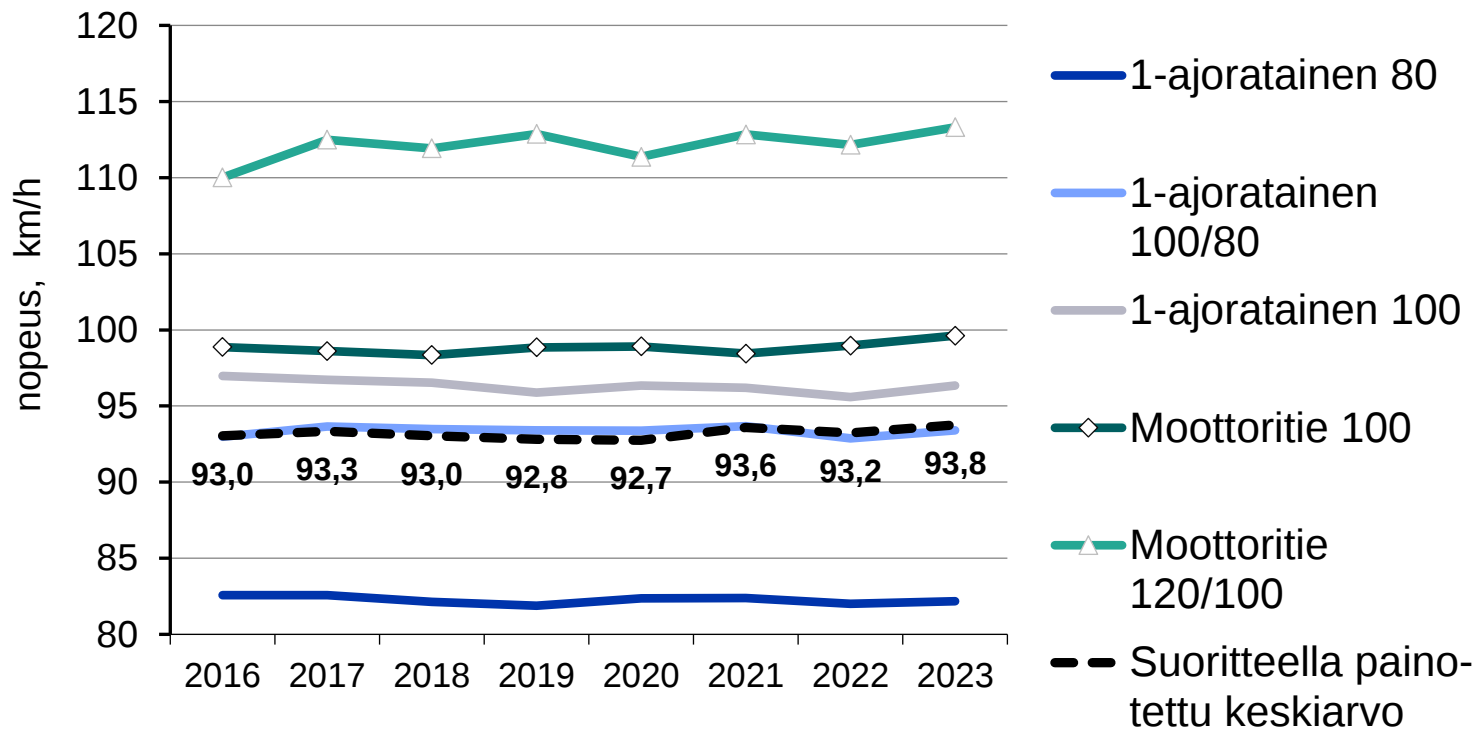
Tulokset perustuvat pääteiden osalta liikenteen automaattisilta mittausasemilta (LAM-asemat) mitattuihin ajonopeuksiin. Tiedot on saatu LAM-järjestelmästä. Kesäkauden 2023 nopeudet on mitattu toukokuun alun ja syyskuun lopun välisenä aikana yhteensä 268 mittausasemalla. Vuoden 2020 osalta moottoritienopeuksien poikkeavia nopeuksia 120/100 km/h nopeusrajoitusluokassa selittää aineistosta poistetut kohteet, joissa talvinopeusrajoitus oli poikkeuksellisesti jätetty voimaan päällystevaurioiden vuoksi. Näistä keskeisimmät olivat vt 4 Orimattila-Heinola –välin moottoritiepisteet, joiden puuttuminen kesän 2020 aineistosta alensi tilapäisesti moottoriteiden keskinopeuksia. Kesien 2021–2023 aineistot ovat vertailukelpoisia.

Kesäkausi: kaikki ajoneuvot 1/2

Keskinopeus pääteillä kesäkaudella

Kesäkaudella (toukokuu–syyskuu) 2023 kaikkien ajoneuvojen suoritteella painotettu keskinopeus pääteillä oli 93,8 km/h, joka on hieman edellisvuotta korkeampi. Pientä keskinopeuksien nousua tapahtui kaikilla tietyypeillä ja nopeusrajoitusryhmissä.

Kesäkausi: kaikki ajoneuvot 2/2

Kaikkien ajoneuvojen keskinopeus (km/h) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	62,9	62,2	62,5	62,3	61,9	62,4	62,2	62,5
		Pysyvä 80	82,6	82,6	82,1	81,9	82,4	82,4	82,0	82,2
		Kesällä 100, talvella 80	93,0	93,6	93,5	93,4	93,4	93,7	92,9	93,4
		Pysyvä 100	97,0	96,7	96,5	95,9	96,4	96,2	95,6	96,3
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	91,5	92,3	91,0	91,0	92,5	92,0	92,3	92,5
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				66,4	67,3	64,9	61,8	62,5
		Pysyvä 70	68,3	67,7	67,2	67,1	66,6			
		Pysyvä 80	80,4	82,8	81,5	80,8	82,1	80,5	81,9	82,0
		Kesällä 100, talvella 80	91,8							
		Pysyvä 100	98,3	98,9	99,2	98,6	98,8	98,9	98,4	98,9
	Moottoritie	Pysyvä 80	82,6	81,7	83,3	82,9	83,0	83,3	83,5	83,8
		Pysyvä 100	98,9	98,6	98,3	98,9	98,9	98,4	99,0	99,6
		Kesällä 120, talvella 100	110,0	112,5	111,9	112,9	111,4	112,8	112,2	113,3
	Päätiet keskimäärin		93,0	93,3	93,0	92,8	92,7	93,6	93,2	93,8

* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

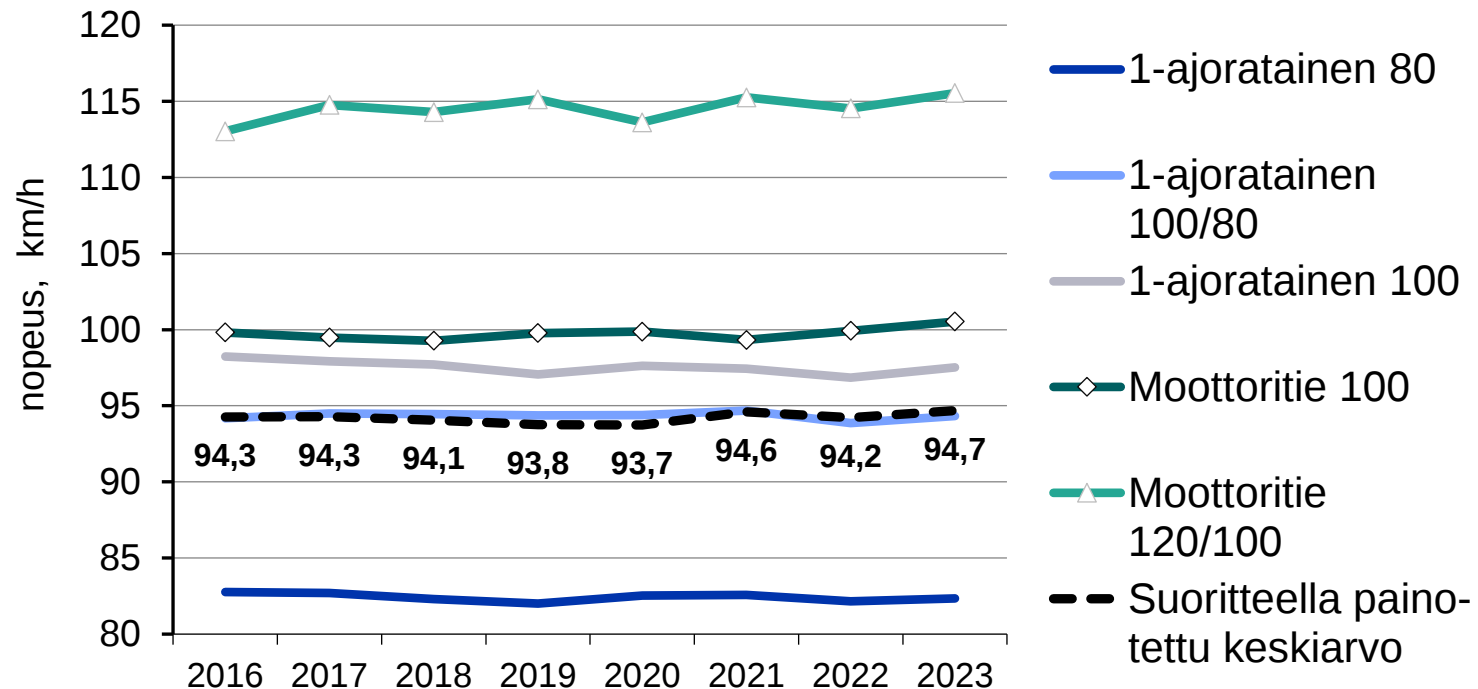
** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Kesäkausi: henkilö- ja pakettiautot 1/2

Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus pääteillä kesäkaudella

Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus pääteillä oli kesäkaudella 94,7 km/h. Keskinopeus nousi hieman edellisestä kesästä. Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus nousi hieman kaikilla tietyypeillä ja jokaisessa nopeusrajoitusryhmässä.

Kesäkausi: henkilö- ja pakettiautot 2/2

Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus (km/h) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	62,9	62,2	62,5	62,3	61,9	62,4	62,6	62,5
		Pysyvä 80	82,8	82,7	82,3	82,0	82,5	82,6	82,2	82,3
		Kesällä 100, talvella 80	94,2	94,5	94,5	94,4	94,4	94,7	93,9	94,3
		Pysyvä 100	98,2	97,9	97,7	97,1	97,6	97,4	96,9	97,5
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	92	92,8	91,5	91,7	93,2	92,9	93,1	93,2
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				66,5	67,5	65,0	62,0	62,6
		Pysyvä 70	68,5	67,9	67,4	67,3	66,8			
		Pysyvä 80	80,6	83,1	81,7	81,0	82,3	80,8	82,1	82,2
		Kesällä 100, talvella 80	93,7							
		Pysyvä 100	99,7	100,2	100,5	99,9	100,1	100,3	99,7	100,1
	Moottoritie	Pysyvä 80	82,7	81,9	83,5	83,1	83,2	83,5	83,7	84,0
		Pysyvä 100	99,8	99,5	99,3	99,8	99,9	99,3	99,9	100,5
		Kesällä 120, talvella 100	113,0	114,8	114,3	115,1	113,6	115,3	114,5	115,5
	Päätiet keskimäärin		94,3	94,3	94,1	93,8	93,7	94,6	94,2	94,7

* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

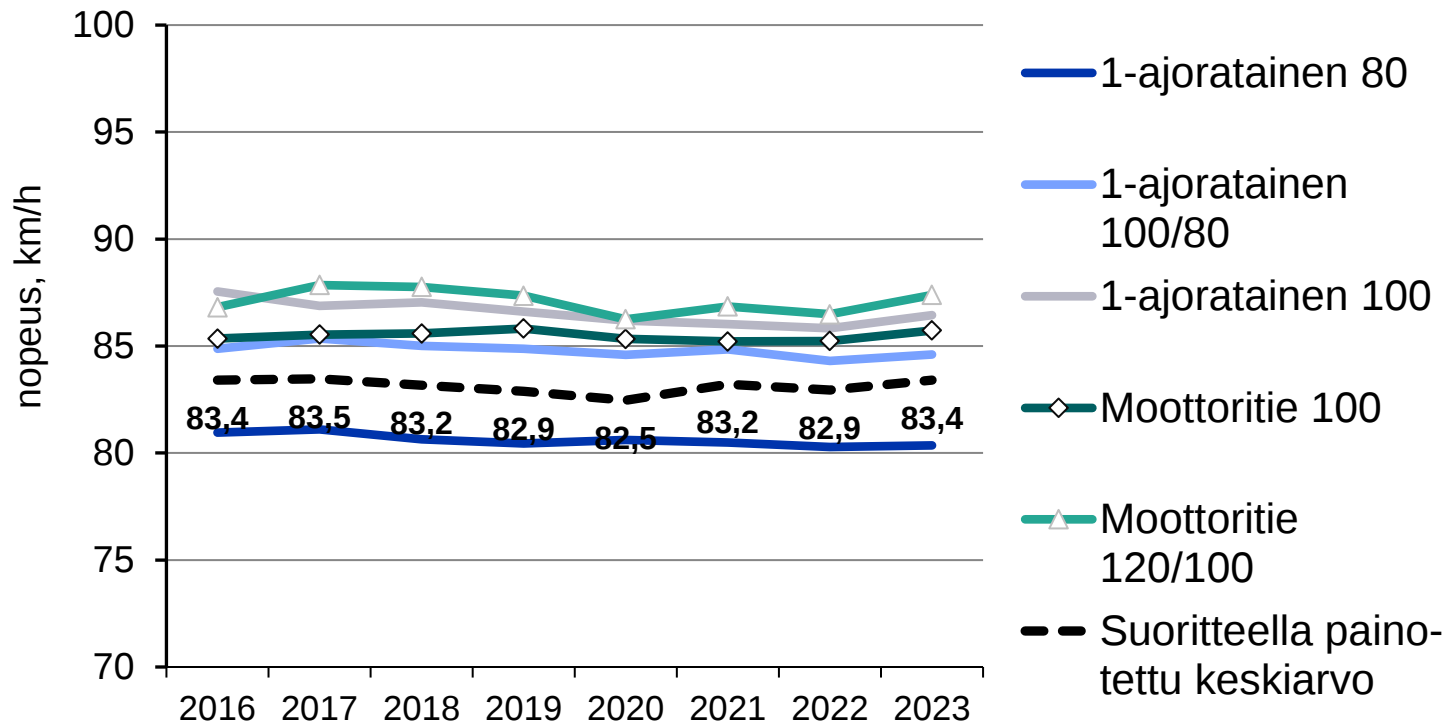
** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Kesäkausi: raskaat ajoneuvot 1/2

Raskaiden ajoneuvojen keskinopeus pääteillä kesäkaudella

Raskaan liikenteen keskinopeus pääteillä oli kesäkaudella 83,4 km/h. Raskaiden ajoneuvojen keskinopeus nousi hieman kaikilla tietyypeillä ja jokaisessa nopeusrajoitusryhmässä. Raskaiden ajoneuvojen keskinopeuksien vaihtelu on jo pidemmän aikaa ollut melko vähäistä ja keskinopeus on ollut viime vuodet noin 83 km/h tasolla.

Kesäkausi: raskaat ajoneuvot 2/2

Raskaan liikenteen keskinopeus (km/h) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	63,0	62,3	62,6	62,4	61,9	62,4	63,1	62,6
		Pysyvä 80	81,0	81,1	80,6	80,4	80,6	80,5	80,3	80,4
		Kesällä 100, talvella 80	84,9	85,3	85,0	84,9	84,6	84,8	84,3	84,6
		Pysyvä 100	87,5	86,9	87,0	86,6	86,2	86,0	85,8	86,4
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	85,3	86,6	85,7	84,7	85,0	84,6	84,8	84,9
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				62,8	63,9	61,6	58,5	60,4
		Pysyvä 70	64,7	64,3	63,7	63,7	63,3			
		Pysyvä 80	77,2	78,9	78,5	77,9	78,7	76,9	77,5	78,2
		Kesällä 100, talvella 80	83,7							
		Pysyvä 100	85,3	85,4	85,5	85,0	84,8	84,9	84,3	85,0
	Moottoritie	Pysyvä 80	79,3	78,4	79,4	78,7	78,5	78,5	79,4	80,0
		Pysyvä 100	85,3	85,5	85,6	85,8	85,3	85,2	85,2	85,7
		Kesällä 120, talvella 100	86,8	87,9	87,8	87,4	86,3	86,8	86,5	87,4
	Päätiet keskimäärin		83,4	83,5	83,2	82,9	82,5	83,2	82,9	83,4

* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

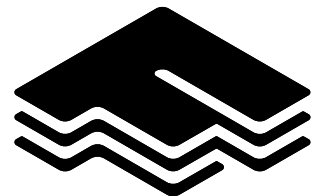
** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

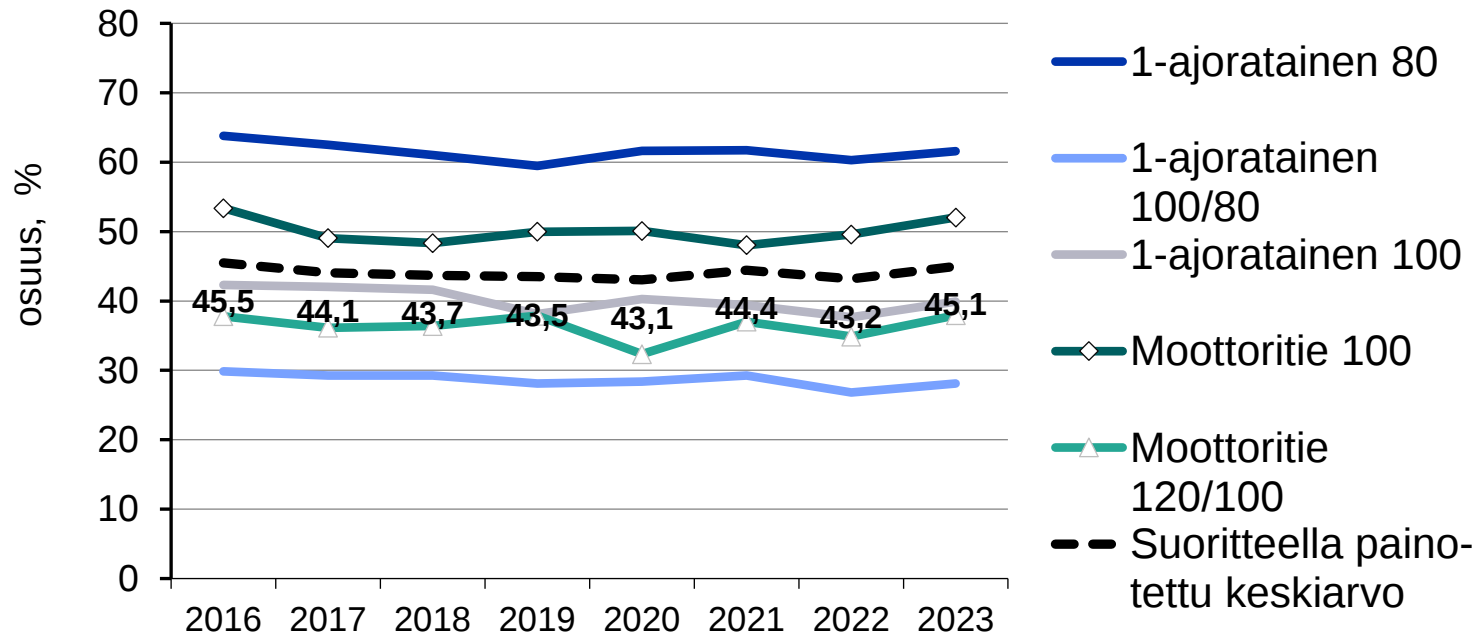
Ylinopeudet kesäkaudella 2023

Tulokset perustuvat pääteiden osalta liikenteen automaattisilta mittausasemilta (LAM-asemat) mitattuihin ajonopeuksiin. Tiedot on saatu LAM-järjestelmästä. Kesäkauden 2023 nopeudet on mitattu toukokuun alun ja syyskuun lopun välisenä aikana yhteensä 268 mittausasemalla. Vuoden 2020 osalta moottoritienopeuksien poikkeavia nopeuksia 120/100 km/h nopeusrajoitusluokassa selittää aineistosta poistetut kohteet, joissa talvinopeusrajoitus oli poikkeuksellisesti jätetty voimaan päällystevaurioiden vuoksi. Näistä keskeisimmät olivat vt 4 Orimattila-Heinola –välin moottoritiepiisteet, joiden puuttuminen kesän 2020 aineistosta alensi tilapäisesti moottoriteiden ylinopeuksia. Kesien 2021–2023 aineistot ovat vertailukelpoisia.

Kesäkausi: ylinopeutta ajavien ajoneuvojen osuus 1/2

Ylinopeuksien osuus pääteillä kesäkaudella

Nopeusrajoituksen ylittävien osuus pääteillä kesäkaudella 2023 oli 45,1 % kaikista ajoneuvoista. Osuus nousi selvästi edellisvuodesta ja on korkein sitten vuoden 2016. Ylinopeuksien osuus kasvoi kaikilla tietyyypeillä.

Liikenneturvallisuuden EU-indikaattoreissa ajonopeutta noudattavien osuus oli Suomessa melko heikko 13 maan joukossa. Vertailutiedot ovat vuodelta 2021. Lisää Baseline tutkimuksesta on kerrottu raportin Aineistot ja laskentamenetelmät -osiossa.

Kesäkausi: ylinopeutta ajavien ajoneuvojen osuus 2/2

Nopeusrajoituksen ylittäneiden ajoneuvojen osuus (%) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	67,2	62,2	64,1	62,1	59,0	62,6	61,2	63,9
		Pysyvä 80	63,8	62,5	61,0	59,5	61,6	61,7	60,3	61,6
		Kesällä 100, talvella 80	29,9	29,3	29,2	28,1	28,4	29,3	26,8	28,1
		Pysyvä 100	42,3	42,0	41,6	38,1	40,3	39,4	37,7	39,9
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	26,8	24,7	22,8	21,6	24,9	24,6	24,1	25,2
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				70,5	73,5	64,0	57,5	60,5
		Pysyvä 70	40,7	37,5	34,6	33,3	30,4			
		Pysyvä 80	54,9	61,3	57,5	53,5	57,5	53,3	57,7	58,9
		Kesällä 100, talvella 80	29,6							
		Pysyvä 100	50,1	49,3	50,0	48,1	48,5	49,3	47,0	49,1
	Moottoritie	Pysyvä 80	63,2	60,7	65,3	63,2	63,6	64,9	65,6	66,7
		Pysyvä 100	53,4	49,0	48,3	50,0	50,1	48,0	49,6	52,0
		Kesällä 120, talvella 100	37,8	36,1	36,4	37,9	32,3	37,0	34,9	37,9
	Päätiet keskimäärin		45,5	44,1	43,7	43,5	43,1	44,4	43,2	45,1

* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

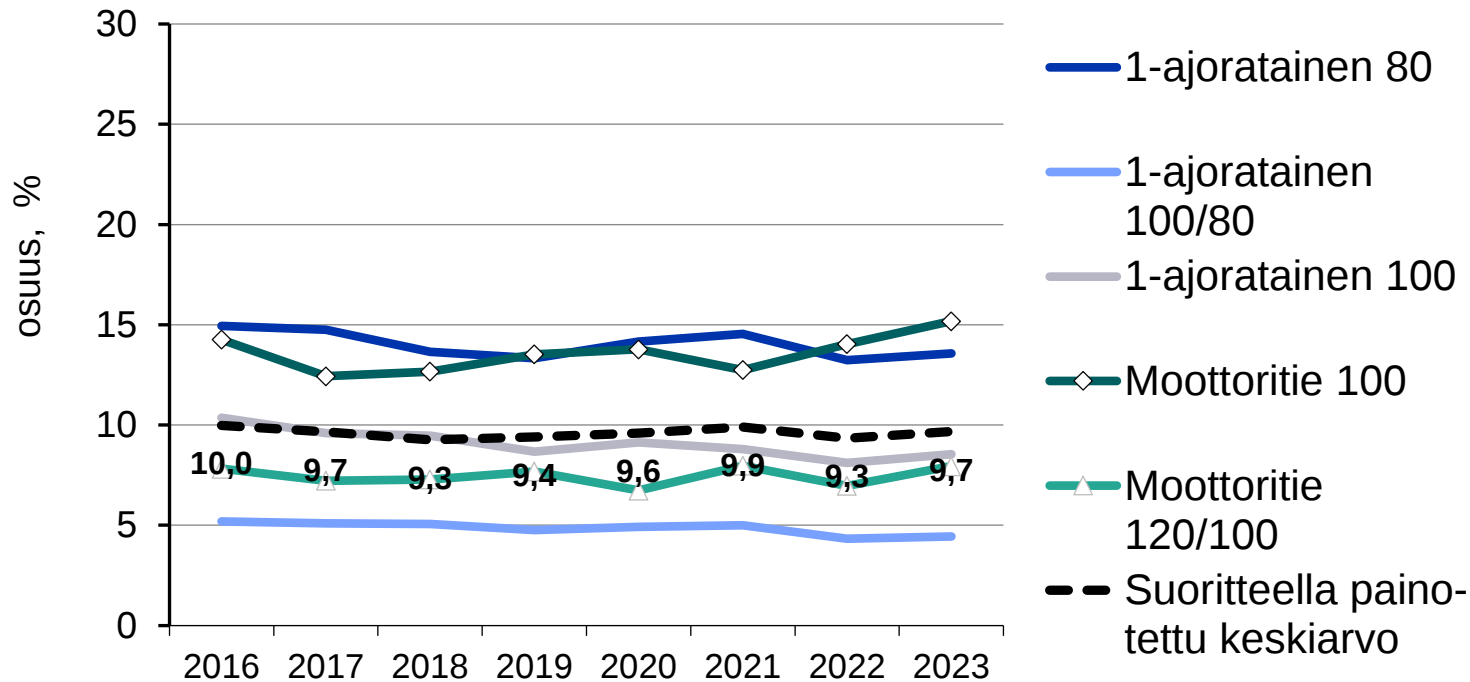
** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Kesäkausi: yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus 1/2

Yli 10 km/h ylinopeuksien osuus pääteillä
kesäkaudella

Yli 10 km/h ylinopeutta ajaneiden autojen osuus oli 9,7 % koko liikennemäärästä kesällä 2023. Osuus nousi hieman viime kesästä. Tiekohtaisen nopeusrajoituksen yli 10 km/h ylittäneiden ajoneuvojen osuus laski 2010-luvun alkuvuosista vuoteen 2018 saakka, jonka jälkeen se kääntyi pieneen kasvuun, joka hetkellisesti taittui viime vuonna. Yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus kasvoi kaikilla tietyyypeillä ja nopeusrajoitusluokissa.

Kesäkausi: yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus 2/2

Nopeusrajoituksen yli 10 km/h ylittäneiden ajoneuvojen osuus (%) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	12,8	9,9	9,9	9,7	9,3	10,1	8,9	9,9
		Pysyvä 80	14,9	14,8	13,6	13,3	14,2	14,5	13,2	13,6
		Kesällä 100, talvella 80	5,2	5,1	5,1	4,8	4,9	5,0	4,3	4,4
		Pysyvä 100	10,4	9,6	9,5	8,7	9,1	8,8	8,1	8,5
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	3,5	3,2	2,6	2,0	2,3	2,3	2,1	2,3
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				34,0	35,4	27,1	14,1	14,2
		Pysyvä 70	4,5	3,9	3,5	3,5	3,1			
		Pysyvä 80	12,4	19,0	12,9	11,0	13,2	11,7	12,2	13,0
		Kesällä 100, talvella 80	5,9							
		Pysyvä 100	11,3	11,1	11,5	11,1	11,6	11,8	10,6	11,4
	Moottoritie	Pysyvä 80	16,5	16,3	16,9	14,8	15,7	16,2	16,9	16,4
		Pysyvä 100	14,3	12,4	12,7	13,5	13,8	12,7	14,0	15,2
		Kesällä 120, talvella 100	7,8	7,2	7,3	7,7	6,7	8,0	7,0	7,9
	Päätiet keskimäärin		10,0	9,7	9,3	9,4	9,6	9,9	9,3	9,7

* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

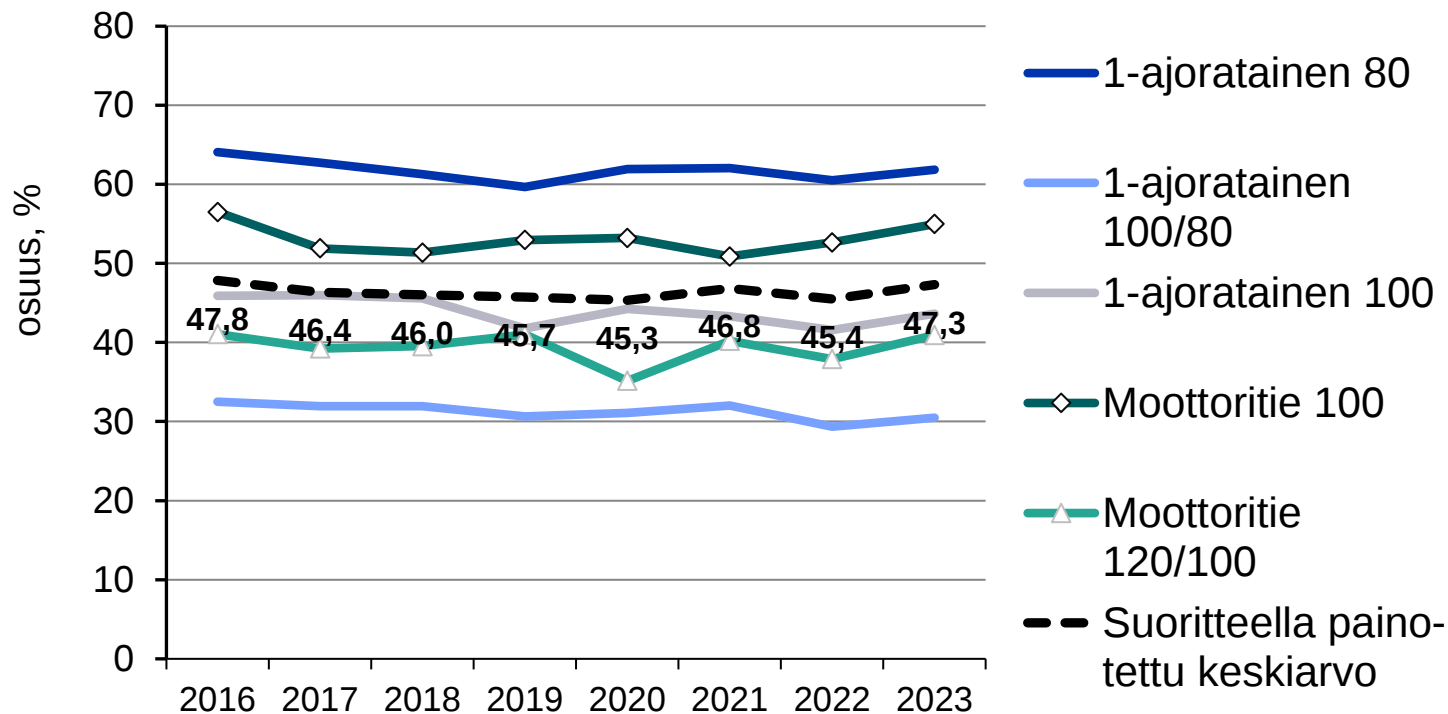
** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Kesäkausi: henkilö- ja pakettiautojen ylinopeudet 1/2

Henkilö- ja pakettiautojen ylinopeuksien osuus pääteillä kesäkaudella

Henkilö- ja pakettiautoista 47,3 % ylitti nopeusrajoituksen kesäkaudella 2023. Henkilö- ja pakettiautojen ylinopeudet yleistyivät kaikilla pääteiden tietyypeillä ja nopeusrajoitustasoilla.

Kesäkausi: Henkilö- ja pakettiautojen ylinopeudet 2/2

Nopeusrajoituksen ylittäneiden henkilö- ja pakettiautojen osuus (%) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	67,1	62,2	64,0	62,1	59,0	62,6	61,0	63,8
		Pysyvä 80	64,1	62,7	61,3	59,7	61,9	62,1	60,5	61,8
		Kesällä 100, talvella 80	32,5	31,9	31,9	30,6	31,1	32,0	29,4	30,5
		Pysyvä 100	45,9	46,0	45,6	41,8	44,2	43,3	41,6	43,6
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	28,2	25,8	24,0	22,9	26,7	26,4	25,7	26,7
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				70,8	73,8	64,3	57,9	60,7
		Pysyvä 70	41,7	38,5	35,6	34,2	31,3			
		Pysyvä 80	55,9	62,4	58,5	54,4	58,6	54,4	58,7	59,8
		Kesällä 100, talvella 80	33,8							
		Pysyvä 100	54,1	53,5	54,4	52,2	52,7	53,7	51,0	52,9
	Moottoritie	Pysyvä 80	63,8	61,3	66,1	63,9	64,4	65,7	66,5	67,6
		Pysyvä 100	56,5	51,9	51,3	53,0	53,2	50,9	52,7	55,0
		Kesällä 120, talvella 100	41,1	39,2	39,5	41,0	35,1	40,2	37,9	40,9
	Päätiet keskimäärin		47,8	46,4	46,0	45,7	45,3	46,8	45,4	47,3

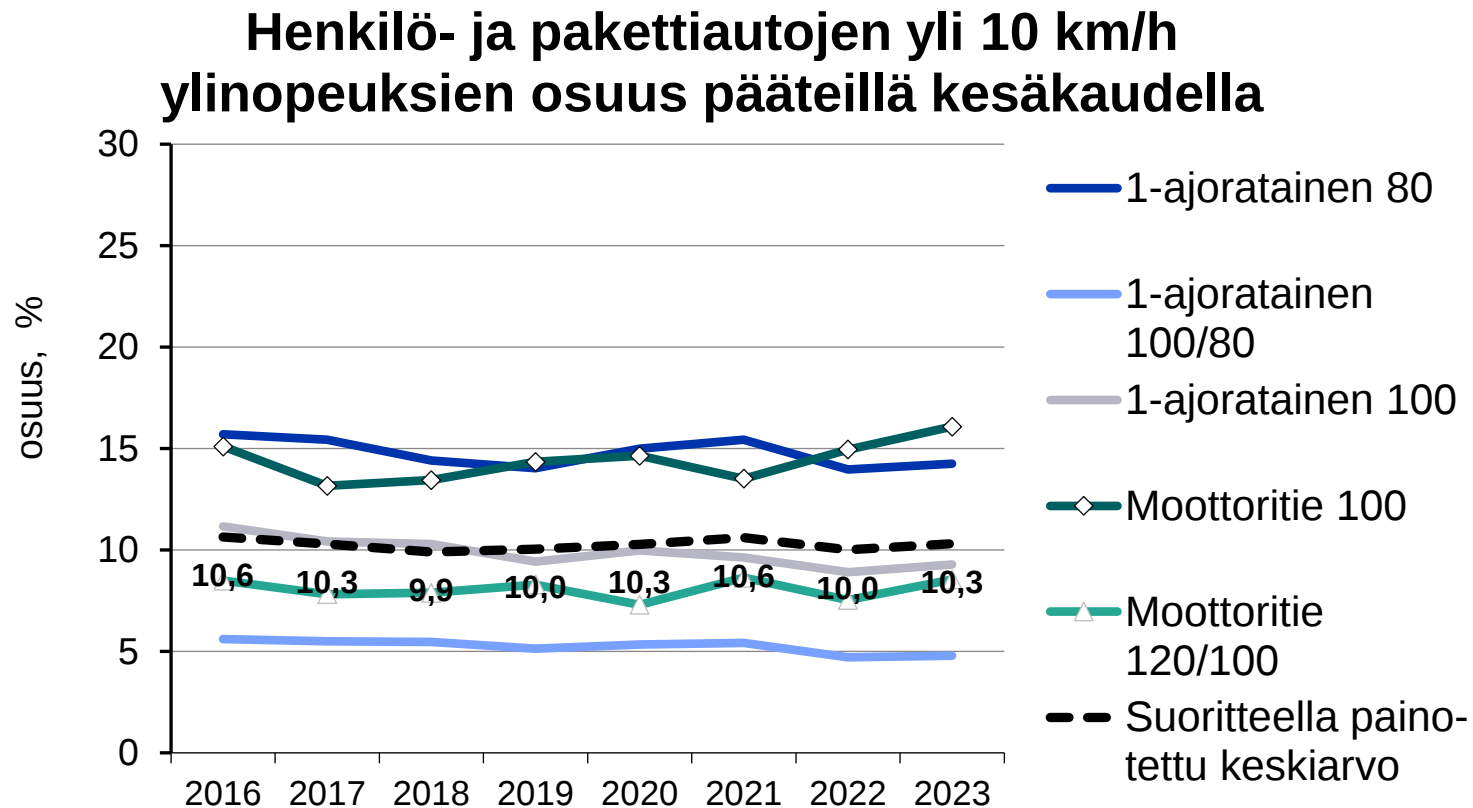
* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeudet 1/2

Henkilö- ja pakettiautoista 10,3 % ylitti yli 10 km/h päätien nopeusrajoituksen kesäkaudella 2023. Osuus kasvoi hieman viime vuodesta. Henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus kasvoi kaikilla tietyypeillä ja nopeusrajoitustasoilla 80 km/h nopeusrajoituksella olevia moottoriteitä lukuun ottamatta.

Henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeudet 2/2

Nopeusrajoituksen yli 10 km/h ylittäneiden henkilö- ja pakettiautojen osuus (%) kesäkausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	12,8	9,9	9,9	9,7	9,3	10,1	8,9	9,9
		Pysyvä 80	15,7	15,4	14,4	14,0	15,0	15,4	14,0	14,2
		Kesällä 100, talvella 80	5,6	5,5	5,5	5,1	5,3	5,4	4,7	4,8
		Pysyvä 100	11,2	10,4	10,3	9,4	10,0	9,6	8,9	9,3
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	3,6	3,2	2,6	2,0	2,4	2,4	2,2	2,4
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**				34,2	35,7	27,4	14,2	14,3
		Pysyvä 70	4,6	4,0	3,6	3,6	3,2			
		Pysyvä 80	13,1	20,2	13,6	11,6	14,0	12,4	12,8	13,6
		Kesällä 100, talvella 80	6,8							
		Pysyvä 100	12,2	12,0	12,5	12,1	12,6	12,8	11,5	12,2
	Moottoritie	Pysyvä 80	17,0	16,8	17,3	15,2	16,2	16,7	17,5	16,9
		Pysyvä 100	15,1	13,2	13,4	14,3	14,6	13,5	14,9	16,1
		Kesällä 120, talvella 100	8,5	7,8	7,9	8,3	7,3	8,6	7,5	8,5
	Päätiet keskimäärin		10,6	10,3	9,9	10,0	10,3	10,6	10,0	10,3

* Ennen vuotta 2020 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

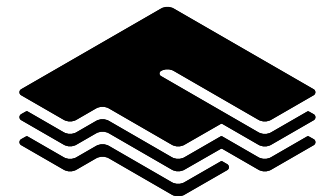
** Kesästä 2022 alkaen virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

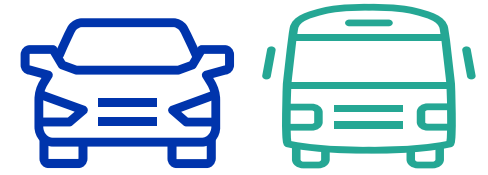

Keskinopeudet talvikaudella 2023-2024

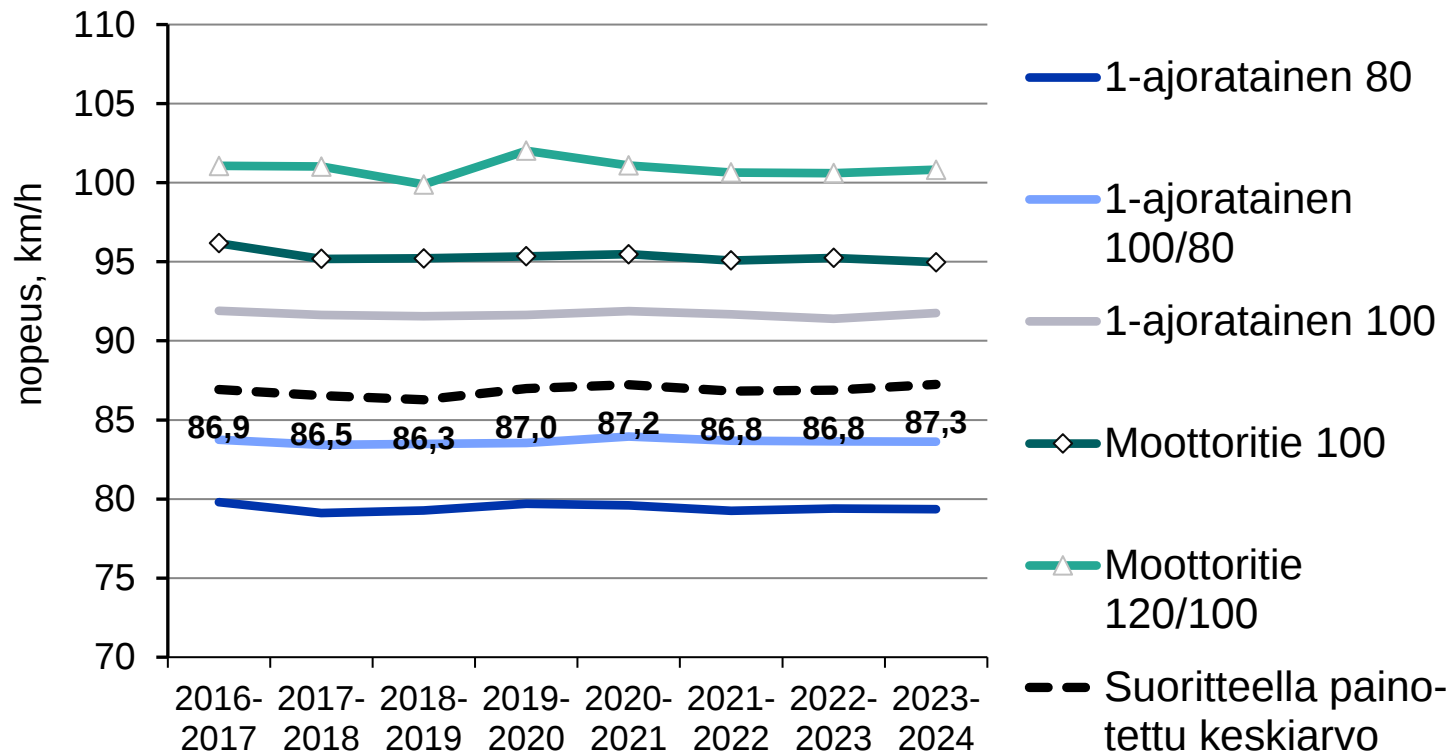
Tulokset perustuvat pääteiden osalta liikenteen automaattisilta mittausasemilta (LAM-asemat) mitattuihin ajonopeuksiin. Talvikauden 2023–2024 nopeudet mitattiin marraskuun alun ja maaliskuun 15. päivän välisenä aikana 278 mittausasemalla. Tulosten laajentamiseen käytetyt suoritetiedot on muodostettu Väyläviraston rekisteriaineistojen tietojen pohjalta.

Talvikausi: kaikki ajoneuvot 1/2

Keskinopeus pääteillä talvikaudella

Talvikaudella (1.11.2023–15.3.2024) pääteiden kaikkien ajoneuvojen keskinopeus oli 87,3 km/h. Mitattu keskinopeus on korkein sitten talvikauden 2015–2016. 2-ajorataisten teiden pysyvän 60 km/h nopeusrajoituksen luokka jätettiin pois tarkastelusta vähäisen pistemäärän vuoksi. Luokan merkitys painotettuun keskiarvoon on pieni ja tulokset ovat edelleen vertailukelpoisia. Eri tietyypeillä ja nopeusrajoitusalueilla sekä muutoksen suunta että suuruus vaihtelivat. Muutokset olivat pääosin pieniä.

Talvikausi: kaikki ajoneuvot 2/2

Kaikkien ajoneuvojen keskinopeus (km/h) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	61,3	61,4	61,5	61,5	61,5	61,3	61,6	61,3
		Pysyvä 80	79,8	79,1	79,3	79,7	79,6	79,3	79,4	79,4
		Kesällä 100, talvella 80	83,7	83,4	83,5	83,6	84,0	83,7	83,6	83,6
		Pysyvä 100	91,9	91,6	91,5	91,6	91,9	91,7	91,4	91,8
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	83,2	82,7	82,1	82,9	83,3	83,0	83,3	83,8
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					64,4	62,4	58,2	
		Pysyvä 70	66,1	65,3	64,5	65,8				
		Pysyvä 80	79,2	79,3	78,4	79,3	80,0	78,9	79,3	80,0
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	95,6	95,2	94,2	95,3	94,7	93,8	94,0	93,7
	Moottoritie	Pysyvä 80	81,3	81,0	80,7	81,5	81,0	80,7	81,0	80,5
		Pysyvä 100	96,2	95,2	95,2	95,3	95,5	95,1	95,2	95,0
		Kesällä 120, talvella 100	101,1	101,0	99,9	102,0	101,1	100,6	100,6	100,8
	Päätiet keskimäärin		86,9	86,5	86,3	87,0	87,2	86,8	86,8	87,3

* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

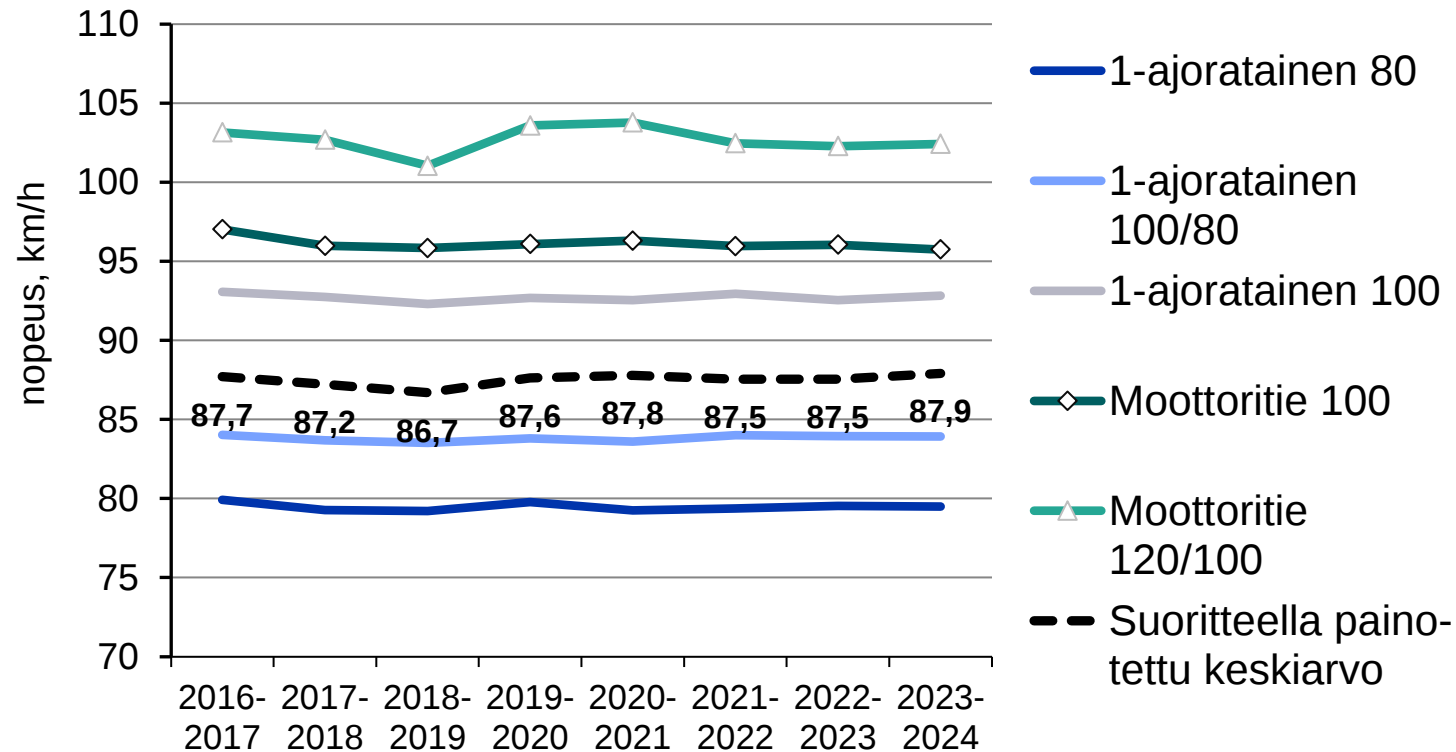
** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Talvikausi: henkilö- ja pakettiautot 1/2

Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus pääteillä talvikaudella

Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus pääteillä talvikaudella 2023–2024 oli 87,9 km/h. Henkilö- ja pakettiautojen talvikauden keskinopeus on pysynyt melko tasaisena koko 2020-luvun. Myös tietyypeittäin ajonopeuksien muutokset olivat melko pieniä ja suunnaltaan vaihtelevia. Suurin ajonopeuden muutos (0,5 km/h) edelliseen vuoteen tapahtui moottoriliikenneteillä, joilla on kesällä 100 km/h ja talvella 80 km/h nopeusrajoitus.

Talvikausi: henkilö- ja pakettiautot 2/2

Henkilö- ja pakettiautojen keskinopeus (km/h) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	61,3	61,4	61,4	61,4	61,1	61,3	61,6	61,3
		Pysyvä 80	79,9	79,3	79,2	79,8	79,2	79,4	79,5	79,5
		Kesällä 100, talvella 80	84,0	83,7	83,5	83,8	83,6	84,0	83,9	83,9
		Pysyvä 100	93,1	92,7	92,3	92,7	92,5	92,9	92,5	92,8
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	83,3	82,8	82,2	83,1	83,1	83,3	83,5	84,1
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					64,8	62,5	58,3	
		Pysyvä 70	66,3	65,5	64,5	66,0				
		Pysyvä 80	79,4	79,5	78,5	79,5	79,5	79,1	79,5	80,2
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	96,7	96,5	95,1	96,4	96,4	95,0	95,1	94,8
	Moottoritie	Pysyvä 80	81,4	81,2	80,7	81,7	81,3	80,8	81,2	80,7
		Pysyvä 100	97,0	96,0	95,8	96,1	96,3	96,0	96,0	95,7
		Kesällä 120, talvella 100	103,2	102,7	101,0	103,6	103,8	102,5	102,3	102,4
	Päätiet keskimäärin		87,7	87,2	86,7	87,6	87,8	87,5	87,5	87,9

* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

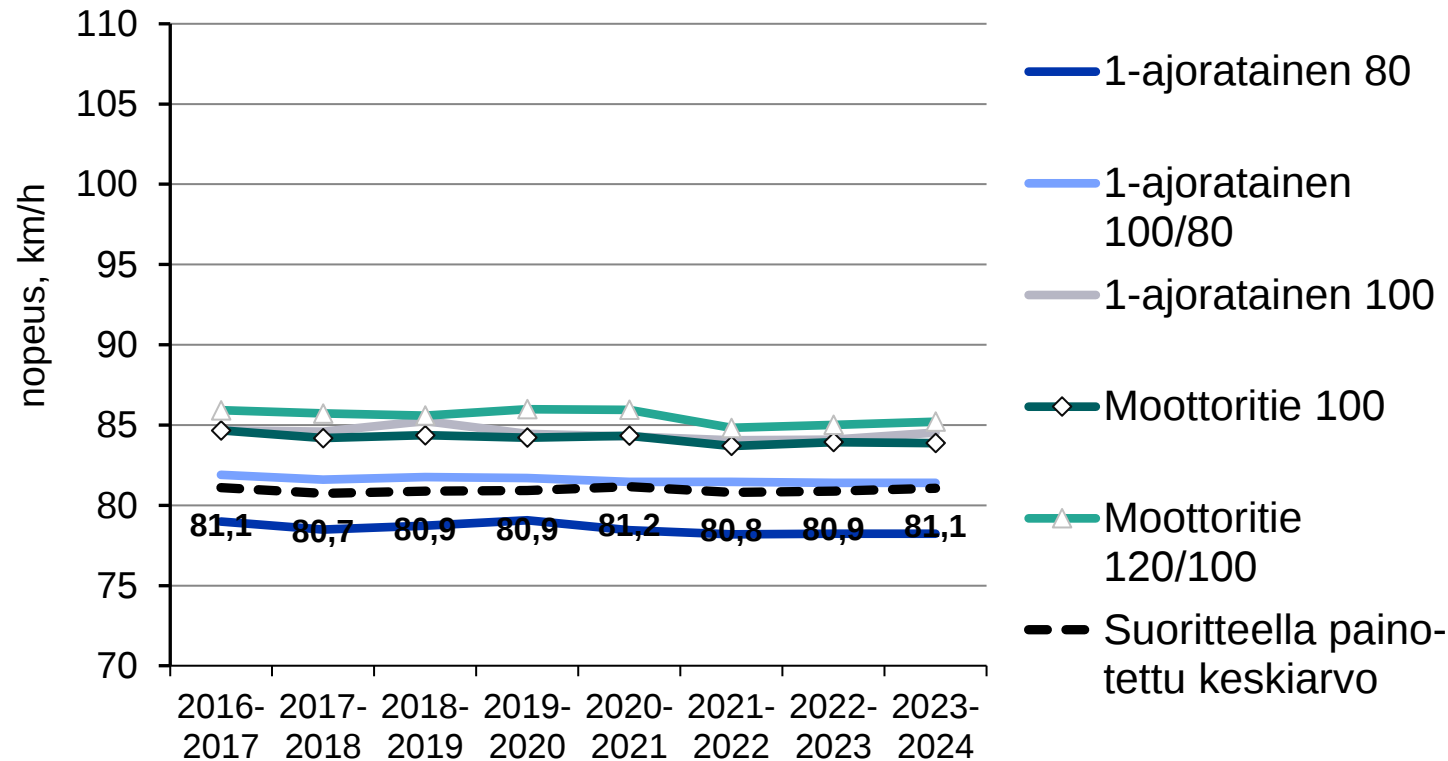
** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Talvikausi: raskaat ajoneuvot 1/2

Raskaiden ajoneuvojen keskinopeus pääteillä talvikaudella

Raskaan liikenteen keskinopeus pääteillä oli talvikaudella 81,1 km/h. Raskaan liikenteen keskinopeus on pysynyt viime vuodet melko muuttumattomana. Eri tie- ja nopeusrajoitustyyppien kohdalla on pientä vuosivaihtelua, mutta selvää muutostrendiä ei ole viime vuosina ollut havaittavissa missään luokassa.

Talvikausi: raskaat ajoneuvot 2/2

Raskaiden ajoneuvojen keskinopeus (km/h) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	60,9	61,5	61,8	61,6	61,2	61,4	61,6	61,3
		Pysyvä 80	79,0	78,5	78,7	79,1	78,4	78,2	78,2	78,2
		Kesällä 100, talvella 80	81,9	81,6	81,8	81,7	81,5	81,5	81,4	81,4
		Pysyvä 100	84,7	84,6	85,2	84,4	84,3	84,5	84,1	84,5
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	82,0	81,9	81,1	81,7	81,7	81,1	81,4	81,6
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					61,1	59,2	55,4	
		Pysyvä 70	63,2	62,2	61,6	63,1				
		Pysyvä 80	76,7	76,8	76,2	76,9	76,9	76,1	76,3	76,6
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	84,4	84,2	83,8	84,2	84,2	83,1	83,2	83,2
	Moottoritie	Pysyvä 80	78,8	77,0	77,1	77,8	77,2	76,4	76,8	76,2
		Pysyvä 100	84,7	84,2	84,4	84,2	84,3	83,7	83,9	83,9
		Kesällä 120, talvella 100	85,9	85,7	85,6	86,0	85,9	84,8	85,0	85,2
	Päätiet keskimäärin		81,1	80,7	80,9	80,9	81,2	80,8	80,9	81,1

* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

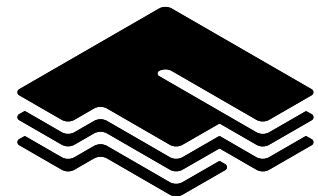
** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

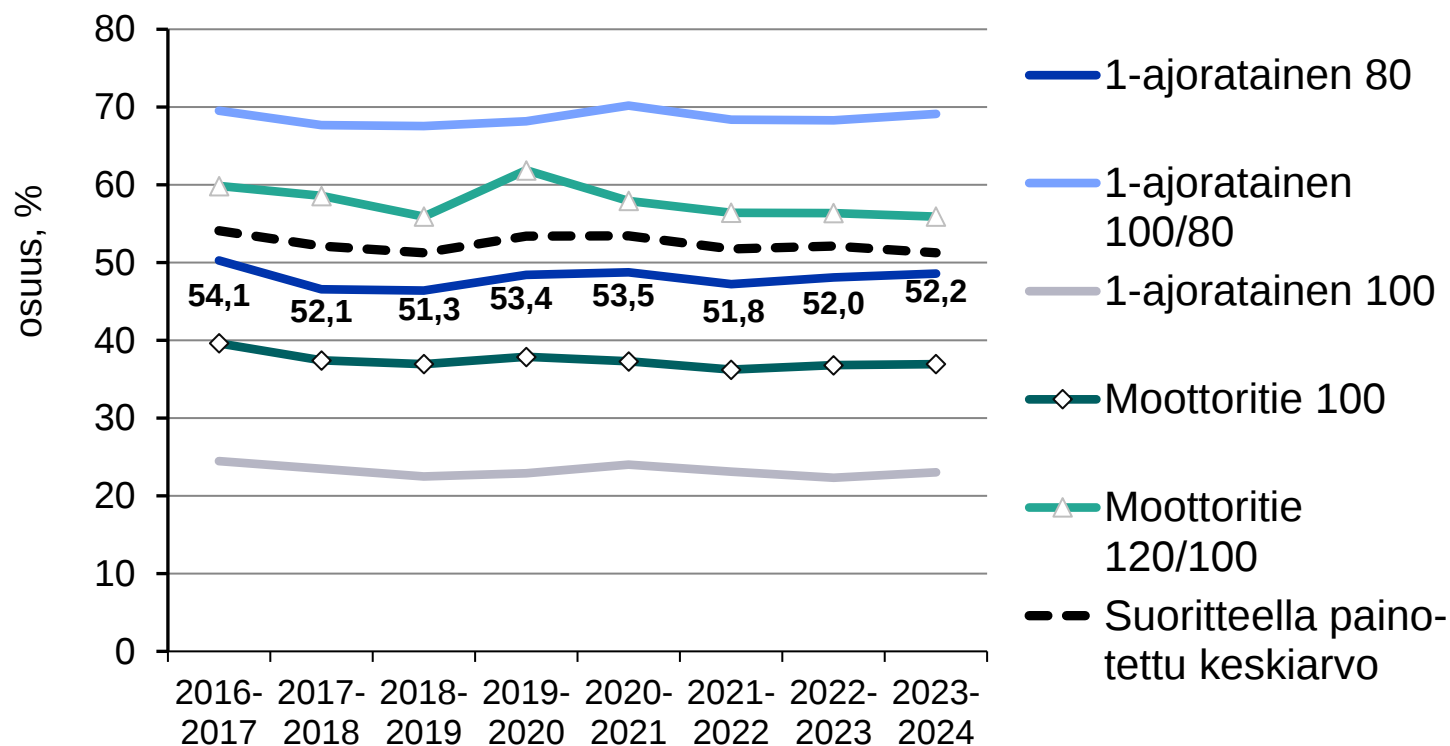
Ylinopeudet talvikaudella 2023-2024

Tulokset perustuvat pääteiden osalta liikenteen automaattisilta mittausasemilta (LAM-asemat) mitattuihin ajonopeuksiin. Talvikauden 2023–2024 nopeudet mitattiin marraskuun alun ja maaliskuun 15. päivän välisenä aikana 278 mittausasemalla. Tulosten laajentamiseen käytetyt suoritetiedot on muodostettu Väyläviraston rekisteriaineistojen tietojen pohjalta.

Talvikausi: ylinopeutta ajavien ajoneuvojen osuus 1/2

Ylinopeuksien osuus pääteillä talvikaudella

Pääteillä nopeusrajoituksen ylitti talvikaudella 2023–2024 52,2 % kaikista ajoneuvoista. Tiekohtaisen nopeusrajoituksen ylittäneiden ajoneuvojen osuus oli viime talvikauden tasolla. Ylinopeutta ajavien osuus oli aiempien vuosien tapaan suurin 1-ajorataisilla pääteillä ja moottoriliikenneteillä, joilla on kesällä 100 km/h nopeusrajoitus, joka lasketaan talvikaudeksi 80 km/h nopeusrajoitukseen.

Talvikausi: ylinopeutta ajavien ajoneuvojen osuus 2/2

Nopeusrajoituksen ylittäneiden ajoneuvojen osuus (%) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	57,4	56,9	56,9	56,2	56,1	55,8	57,4	56,0
		Pysyvä 80	50,3	46,6	46,4	48,4	48,7	47,2	48,1	48,6
		Kesällä 100, talvella 80	69,5	67,7	67,6	68,2	70,2	68,4	68,3	69,1
		Pysyvä 100	24,5	23,5	22,5	22,9	24,0	23,1	22,3	23,0
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	69,8	67,0	63,3	67,8	70,3	68,9	70,4	72,4
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					62,5	54,7	40,0	
		Pysyvä 70	29,2	26,1	22,5	26,6				
		Pysyvä 80	47,1	47,9	42,8	45,9	48,1	43,9	45,9	48,3
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	36,6	35,0	31,9	35,2	33,2	30,6	30,8	30,3
	Moottoritie	Pysyvä 80	56,4	55,6	53,0	56,1	53,5	52,2	54,5	52,7
		Pysyvä 100	39,6	37,4	37,0	37,9	37,3	36,2	36,8	36,0
		Kesällä 120, talvella 100	59,9	58,6	55,9	61,9	57,9	56,4	56,4	57,3
	Päätiet keskimäärin		54,1	52,1	51,3	53,4	53,5	51,8	52,1	52,2

* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

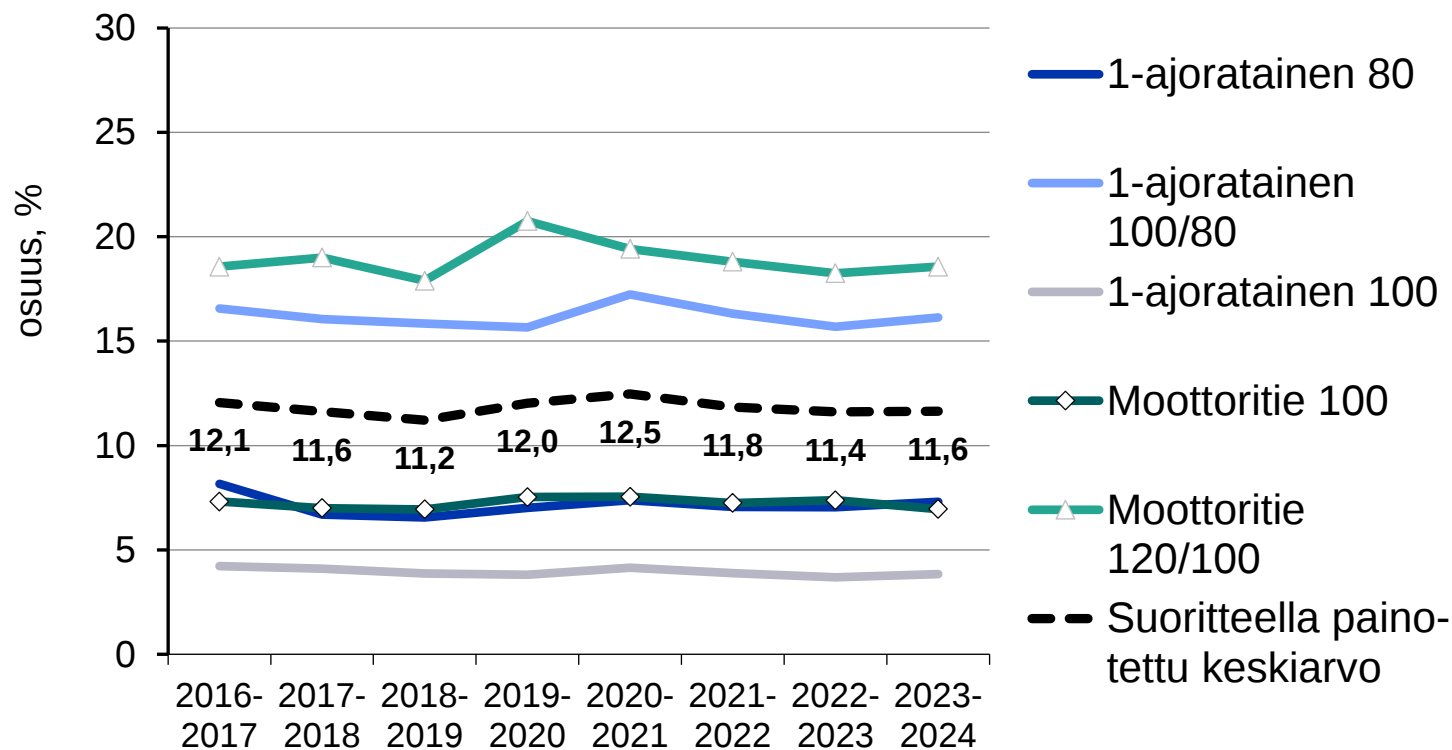
** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Talvikausi: yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus 1/2

Yli 10 km/h ylinopeuksien osuus pääteillä talvikaudella

Yli 10 km/h ylinopeutta ajavien ajoneuvojen osuus oli 11,6 % koko liikennemäärästä talvikaudella 2023–2024. Osuus kasvoi hieman edellisestä talvesta, mutta oli edelleen tätä edeltäviä talvia alhaisempi. Suuria ylinopeuksia ajetaan enemmän teillä, joilla on käytössä alennettu talvi- ja pimeänajan nopeusrajoitus. Näillä teillä yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylitykset myös jonkin verran yleistyivät edelliseen talvikauteen verrattuna.

Talvikausi: yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus 2/2

Nopeusrajoituksen yli 10 km/h ylittäneiden ajoneuvojen osuus (%) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	7,9	7,3	7,4	7,5	7,4	7,5	7,5	7,2
		Pysyvä 80	8,2	6,7	6,5	7,0	7,4	7,1	7,0	7,3
		Kesällä 100, talvella 80	16,6	16,1	15,8	15,7	17,2	16,3	15,7	16,1
		Pysyvä 100	4,2	4,1	3,9	3,8	4,1	3,9	3,7	3,8
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	14,7	12,9	11,1	12,6	13,6	13,1	13,3	14,2
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					26,8	21,7	6,4	
		Pysyvä 70	2,4	2,1	1,8	2,3				
		Pysyvä 80	8,5	9,0	6,9	8,1	9,1	7,6	7,7	10,5
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	5,8	5,7	5,1	6,1	5,6	5,0	4,8	4,6
	Moottoritie	Pysyvä 80	13,0	12,1	11,1	12,3	11,1	10,9	11,8	11,2
		Pysyvä 100	7,3	7,0	6,9	7,5	7,5	7,2	7,4	7,0
		Kesällä 120, talvella 100	18,6	19,0	17,9	20,8	19,4	18,8	18,3	18,6
	Päätiet keskimäärin		12,1	11,6	11,2	12,0	12,5	11,8	11,4	11,6

* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

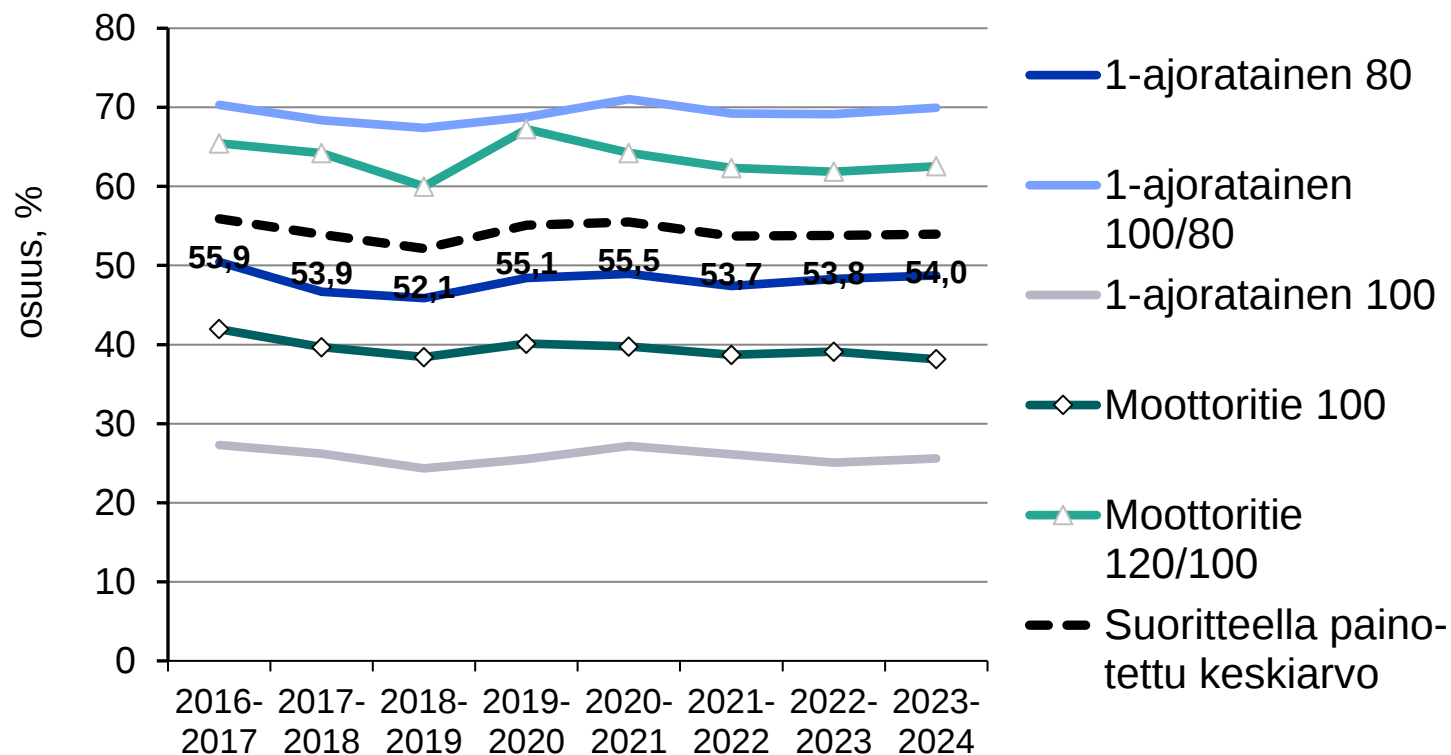
** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Talvikausi: Henkilö- ja pakettiautojen ylinopeudet 1/2

Henkilö- ja pakettiautojen ylinopeuksien osuus pääteillä talvikaudella

Henkilö- ja pakettiautoista 54,0 % ylitti tiekohtaisen nopeusrajoituksen talvikaudella 2023–2024. Ylinopeutta ajavien osuus jatkoi pientä nousua, mutta on vuosikymmenen vaihteen ja etenkin viime vuosikymmenen huippuarvoja selvästi alempana. Tuolloin ylinopeutta ajoi jopa yli 60 % pääteillä talvikausina liikkuneista henkilö- ja pakettiautoista.

Talvikausi: henkilö- ja pakettiautojen ylinopeudet 2/2

Nopeusrajoituksen ylittäneiden henkilö- ja pakettiautojen osuus (%) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	57,3	56,6	56,4	56,1	56,0	55,6	57,3	55,9
		Pysyvä 80	50,4	46,7	45,9	48,4	48,9	47,4	48,3	48,7
		Kesällä 100, talvella 80	70,3	68,4	67,4	68,8	71,0	69,2	69,1	70,0
		Pysyvä 100	27,3	26,2	24,4	25,5	27,2	26,1	25,1	25,6
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	70,4	67,6	63,6	68,7	71,3	69,9	71,3	73,3
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					62,8	55,0	40,3	
		Pysyvä 70	29,8	26,7	22,3	27,3				
		Pysyvä 80	47,8	48,7	43,1	46,6	49,1	44,7	46,6	49,1
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	39,8	38,4	33,8	38,3	36,7	33,7	33,7	33,0
	Moottoritie	Pysyvä 80	56,8	56,4	53,1	56,7	54,2	52,9	55,1	53,3
		Pysyvä 100	42,0	39,7	38,4	40,1	39,8	38,7	39,1	38,1
		Kesällä 120, talvella 100	65,4	64,2	60,0	67,2	64,2	62,3	61,9	62,5
	Päätiet keskimäärin		55,9	53,9	52,1	55,1	55,5	53,7	53,8	54,0

* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

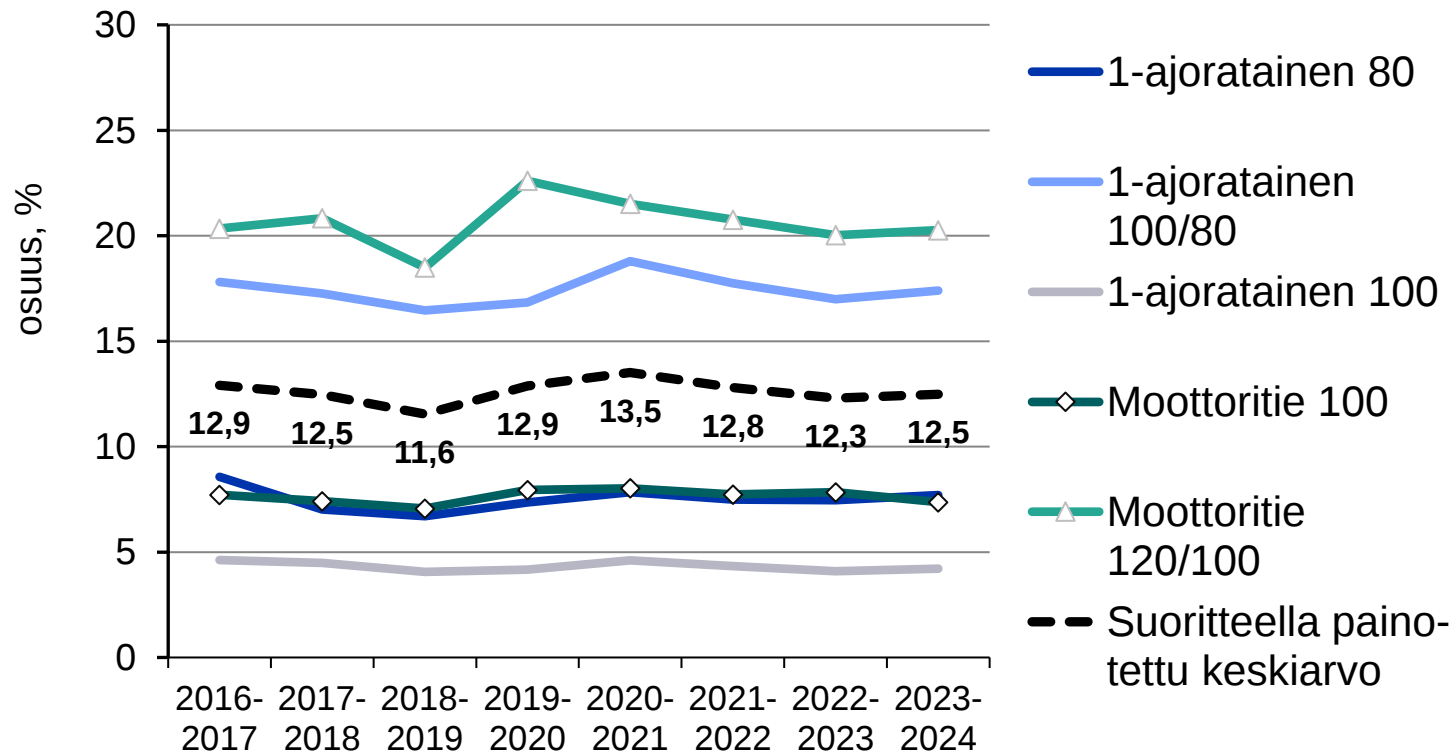
** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

Talvikausi: henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeudet 1/2

Henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeuksien osuus pääteillä talvikaudella

Henkilö- ja pakettiautoista 12,5 % ajoi yli 10 km/h ylinopeutta talvikaudella 2023–2024. Osuus kääntyi pieneen nousuun pari edellistä talvea jatkuneen laskevan trendin jälkeen. Eniten yli 10 % ylinopeutta ajavien henkilö- ja pakettiautoja oli tietyhmissä, joilla on käytössä alennettu talvi- ja pimeänajan nopeakrajoitus. Eniten ylitysten osuus kasvoi 2-ajorataisilla 80 km/h nopeakrajoituksen ei-moottoritie-luokkaisilla teillä, joilla osuuden kasvu oli edelliseen talvikauteen yli 3 %-yksikköä.

Talvikausi: Henkilö- ja pakettiautojen yli 10 km/h ylinopeudet 2/2

Nopeusrajoituksen yli 10 km/h ylittäneiden henkilö- ja pakettiautojen osuus (%) talvikausittain										
Tietyyppi		Nopeusrajoitus	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoriliikennetie	Pysyvä 60	7,8	7,2	7,3	7,5	7,4	7,4	7,5	7,2
		Pysyvä 80	8,6	7,0	6,7	7,4	7,8	7,5	7,5	7,7
		Kesällä 100, talvella 80	17,8	17,3	16,5	16,8	18,8	17,8	17,0	17,4
		Pysyvä 100	4,6	4,5	4,1	4,2	4,6	4,3	4,1	4,2
	Moottoriliikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	15,0	13,0	11,1	13,0	14,4	13,9	13,9	14,9
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60**					27,0	21,9	6,4	
		Pysyvä 70	2,4	2,1	1,7	2,4				
		Pysyvä 80	8,9	9,5	7,1	8,5	9,7	8,0	8,1	11,2
		Kesällä 100, talvella 80								
		Pysyvä 100	6,2	6,2	5,3	6,6	6,2	5,5	5,3	5,0
	Moottoritie	Pysyvä 80	13,3	12,5	11,2	12,6	11,5	11,2	12,1	11,4
		Pysyvä 100	7,7	7,4	7,1	7,9	8,0	7,7	7,8	7,4
		Kesällä 120, talvella 100	20,3	20,8	18,5	22,6	21,5	20,8	20,0	20,3
	Päätiet keskimäärin		12,9	12,5	11,6	12,9	13,5	12,8	12,3	12,5

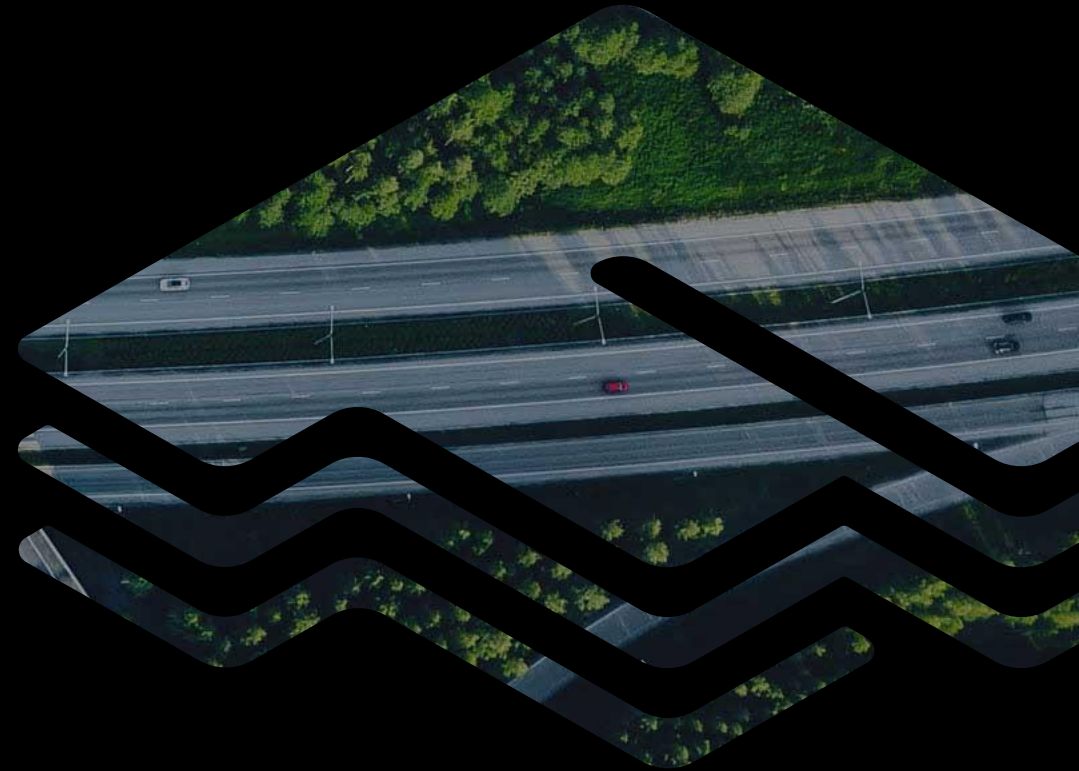
* Ennen 2020/2021 virheellisesti 2-ajorataisille osuuksille merkityt LAM-pisteet on muutettu sijaitsemaan 1-ajorataisille osuuksille.

** Talven 2022/23 osalta virheellisesti pysyvän 60 km/h rajoitusalueella oleva piste siirrettiin pysyvän 80 km/h alueelle.

Ne tieryhmät, joissa kyseisenä vuonna aineistossa on ollut vain 1-3 mittauspistettä, on jätetty pois tarkastelusta.

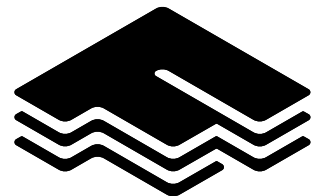
Alemman tieverkon ajonopeudet

Keskinopeudet kesäkaudella

Tulokset perustuvat seutu- ja yhdysteiden osalta noin viikon kestävien liikennemäärän otoslaskentojen ohessa kerättyyn nopeustietoon. Tieto ei ole yhtä tarkkaa kuin pysyvien LAM-asemien tieto. Nopeudet on kerätty huhtikuun ja lokakuun välisellä jaksolla vuosina 2021–2023. Aineisto on rajattu yksiajorataisiin teihin, joissa liikennemäärä on alle 8 000 ajon./vrk. Mukana on sekä sorapintaisia että päällystettyjä teitä. Mittaukset eivät jakaudu tasaisesti tieverkolle ja tästä johtuen tuloksia ei ole yleistetty Suomen tieverkkoon.

Lähde: Traficomien tutkimuksia ja selvityksiä 2/2024, linkki:
https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Yleisrajoitust_eiden_ajonopeudet%20tutkimus%202024.pdf

Seutu- ja yhdysteiden ajonopeudet kesäkausilla 2021–2023 (1/2)

Seututeillä (tiennumero 100-999) kaikkien ajoneuvojen keskinopeus kesäkausina 2021–2023 ylitti nopeusrajoituksen 40–80 km/h nopeusrajoituksilla, mutta jäi sen alle 100 km/h nopeusrajoituksella. Ylitys oli suurempi pienemmillä nopeusrajoituksilla kuin suuremmilla. Taulukko on esitetty seuraavalla sivulla. Mukaan siihen on otettu nopeusrajoitusluokat, joissa on noin viikon mittaustulos vähintään kymmenestä pisteestä.

Yhdysteillä (tiennumero 1000-19999) kaikkien ajoneuvojen keskinopeus ylitti nopeusrajoituksen 30–70 km/h nopeusrajoituksilla, mutta jäi sen alle tätä suuremmilla nopeusrajoituksilla. Erityisesti yleisrajoituksen alaisilla 80 km/h teillä kaikkien ajoneuvojen keskinopeus oli huomattavasti nopeusrajoitusta alhaisempi

Sekä seutu- että yhdysteillä nopeusrajoituksen ja yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylittäneiden osuudet ovat suurimpia nopeusrajoituksen ollessa 40 km/h. Ylittäneiden osuudet pienenevät suurempiin nopeusrajoituksiin siirryttäessä.

Seuraavan sivun taulukon kevyet ajoneuvot -luokka sisältää moottoripyörät (MP) ja henkilöautot (HA) -luokat (ml. pakettiautot). Raskaat ajoneuvot -luokka sisältää linja-autot (LA), kuorma-autot ilman perävaunua (KAIP) ja yhdistelmäajoneuvot (YHD) -luokat.

Seutu- ja yhdysteiden ajonopeudet kesäkausilla 2021–2023 (2/2)

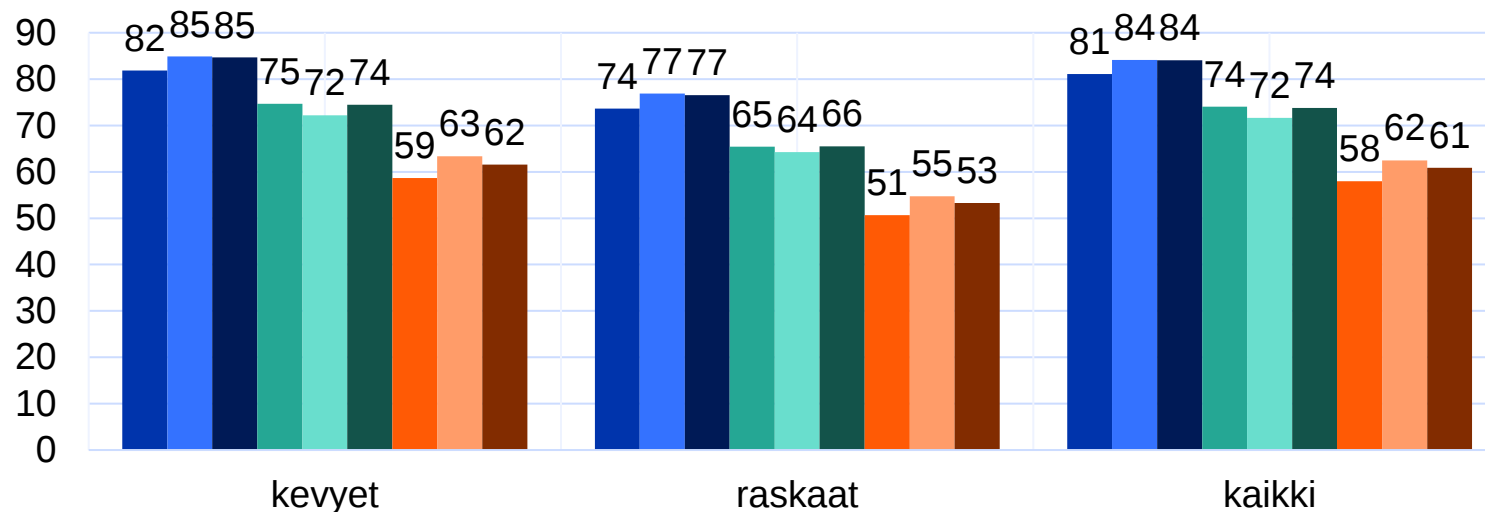
Tietyyppi	Nopeusrajoitus	Keskinopeus kevyet ajoneuvot (km/h)	Keskinopeus raskaat ajoneuvot (km/h)	Keskinopeus kaikki ajoneuvot (km/h)	Nopeus- rajoituksen ylittäneiden osuus (%)	Yli 10 km/h no- peusrajoituksen ylittäneiden osuus (%)
Seututie (tienumerot 100–999)	40	50,8	48,8	50,7	86,9	47,7
	50	59,0	55,7	58,8	80,6	40,1
	60	69,6	65,3	69,3	79,6	42,7
	70	74,1	69,1	73,8	68,0	23,6
	80, yleisrajoitus	84,2	76,1	83,5	63,3	29,6
	80, muut	83,8	78,3	83,3	65,1	25,8
	100	95,2	84,3	94,2	33,9	11,1
Yhdystie (tienumerot 1000– 1999)	40	48,9	45,4	48,7	82,6	40,8
	50	56,5	52,3	56,2	72,5	33,6
	60	64,0	58,3	63,6	63,5	27,0
	70	71,1	65,7	70,8	55,1	20,9
	80, yleisrajoitus	66,7	58,2	66,0	19,5	7,0
	80, muut	78,6	73,7	78,2	45,7	17,0

Perustuu tieverkolla tehtyihin viikon otoslaskentoihin. Laskentapisteen eivät edusta vastaavaa Suomen tieverkkoa tasaisesti, joten tuloksia on syytä käyttää suuntaa-antavasti.

Ajonopeudet 80 km/h yleisrajoitusteillä kesäkausilla 2021–2023

km/h

Ajoneuvojen keskinopeudet

■ Päällyste, seututie, 2021

■ Päällyste, yhdystie, 2021

■ Sora, yhdystie, 2021

■ Päällyste, seututie, 2022

■ Päällyste, yhdystie, 2022

■ Sora, yhdystie, 2022

■ Päällyste, seututie, 2023

■ Päällyste, yhdystie, 2023

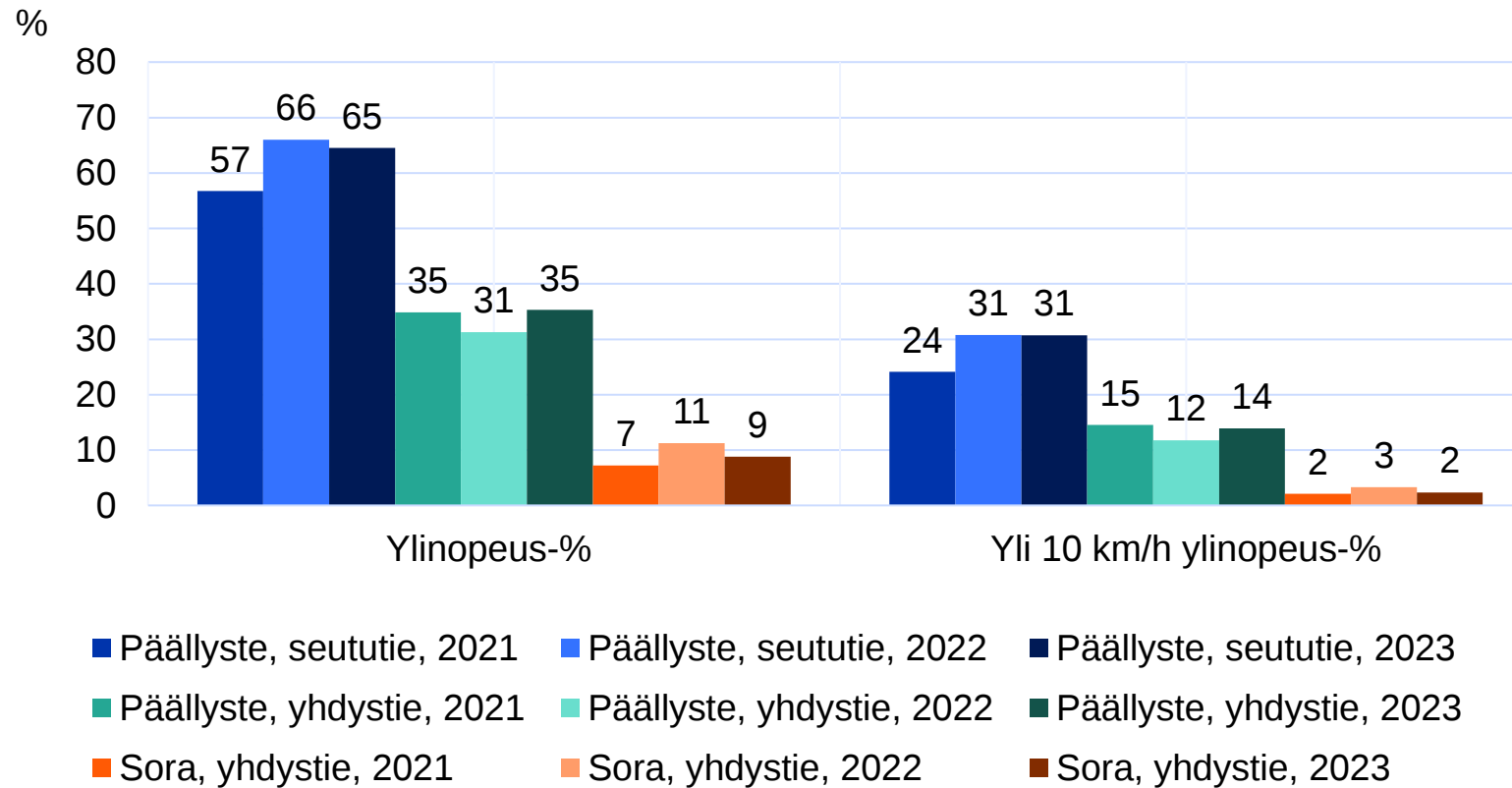
■ Sora, yhdystie, 2023

Yleisrajoituksen 80 km/h alaisilla päällystetyillä seututeillä kaikkien ajoneuvojen keskinopeus oli noin 84 km/h, päällystetyillä yhdysteillä noin 74 km/h ja sorapintaisilla yhdysteillä noin 62 km/h vuosina 2021–2023.

Keskinopeuksien vuosivaihtelut olivat 1–5 km/h välillä. Suurimpia vuosivaihtelut olivat sorapintaisilla yhdysteillä. Sorateiden ajonopeudet seutu- ja yhdystieverkolla olivat selvästi päällystettyjä teitä alhaisempia. Tilasto on tuotettu vuosien 2021–2023 liikenteen otoslaskentojen perusteella. Tuloksia ei ole laajennettu suoritteen tai tieverkon laajuuden perusteella.

Ylinopeudet 80 km/h yleisrajoituksella kesäkausilla 2021–2023

Yleisrajoituksen alaisten päällystettyjen seututeiden ylinopeuksien osuus oli vuosina 2021–2023 noin 65 % ja yli 10 km/h ylinopeuksien osuus noin 30 %. Päällystetyillä yhdysteillä osuudet olivat noin 35 % ja 15 % ja sorapäällysteisillä yhdysteillä 10 % ja 2 %. Vuosivaihtelut olivat muutaman prosentin luokkaa, mikä mahtuu mittaustekniikan ja pistemäärän suhteen virhemarginaaliin. Tilasto on tuotettu vuosien 2021–2023 liikenteen otoslaskentojen perusteella. Tuloksia ei ole laajennettu suoritteiden tai tieverkon laajuuden perusteella.

Aineistot ja laskenta- menetelmät

EU-indikaattorit: henkilöautojen nopeusrajoitusten noudattaminen

Euroopan unionin Baseline tutkimushankkeen tavoitteena oli kehittää ja harmonisoida tieliikenneturvallisuuden indikaattoritietojen keräämistä. Myös Suomi oli mukana tutkimushankkeessa.

Ajonopeuksia koskevana indikaattorina oli, kuinka suuri osa niin sanotuista vapaista, eli jonon ulkopuolella ajavista henkilöautoista noudattaa nopeusrajoitusta. Suomessa osuus oli 45 %, mikä oli melko huono tulos 13 maan joukossa. Tiedot olivat peräisin syyskuulta 2021 Fintrafficin LAM-pisteistä.

Baseline-tutkimuksen koko nopeusindikaattoriraportti:

Linkki: https://road-safety.transport.ec.europa.eu/system/files/2023-03/Baseline_KPI_Speeding.pdf

Suomen tulosten raportti (suomen kielellä):

Linkki: <https://cris.vtt.fi/en/publications/tieliikenneturvallisuusindikaattoritietojen-ker%C3%A4minen-baseline-t>

Laskentamenetelmät pääteillä

Tämä raportti perustuu pääteiden osalta nopeuksiin, jotka on mitattu liikenteen automaattisilla mittausasemilla (LAM-asemilla). Kesäkauden 2023 nopeudet mitattiin toukokuun alun ja syyskuun lopun välisenä aikana 268 mittausasemalla ja talvikauden 2023–2024 nopeudet marraskuun alun ja maaliskuun 15. päivän välisenä aikana 278 mittausasemalla. Pääteiden nopeustiedot on haettu Fintraffic Tie Oy:n LAM-tietojen raportointijärjestelmästä.

Mittausasemista ovat mukana lähes kaikki pääteiden mittausasemat, jotka eivät ole raja-asemilla tai muissa poikkeuksellisissa paikoissa. Lisäksi kesä- ja talvikausien aineistoista on karsittu pois ne mittausasemat, joilla nopeusrajoitus oli muuttunut kesken kyseisen kauden, joilla oli ollut jokin merkittävä pitkäaikainen tietyö, joiden keskinopeustieto oli selvästi virheellinen tai jolla oli tietopuutoksia vähintään 50 päivänä kauden aikana. Raportin ulkopuolelle on pääteiden osalta jätetty ne tieryhmien ja nopeusrajoitusten yhdistelmät, joista nopeustietoja oli vain muutamasta mittauspisteestä. Pienimmässä tarkasteltavassa ryhmässä oli sekä kesä- että talvikauden tarkastelussa neljä mittauspistettä. Tarkastelun ulkopuolelle jäivät myös vaihtuvien nopeusrajoitusten alueella olevat mittauspisteet. Seuraavilla sivuilla on lisätietoa otosjoukosta.

Kunkin tieryhmän keskinopeus ja ylinopeuksien osuus on laskettu yksinkertaisesti keskiarvona mittauspisteiden nopeustiedoista. Jokaisella mittauspisteellä on siten yhtä suuri painoarvo. Kaikkien pääteiden keskinopeus ja ylinopeuksien osuus on laskettu painotettuna keskiarvona siten, että painotuskertoimena on käytetty kunkin tieryhmän osuutta liikennesuoritteesta. Tieryhmien suoritetiedot on laskettu Väyläviraston aineistoista kerättyjen tietojen avulla. Suoriteluvut on tuottanut VTT.

Velhoon (ent. tierekisteri) ei ole merkitty niitä tieosoitteita, joissa vaihtuvat nopeusrajoitukset ovat käytössä. Siksi liikennesuoritetiedoissa ei ole otettu huomioon sitä, että esimerkiksi isolla osalla moottoriteistä on vaihtuvat nopeusrajoitukset, vaan suoritteet on laskettu sen mukaan, mikä nopeusrajoitus tierekisteriin on merkitty. Jos vaihtuvien nopeusrajoitusten teiden suorite kyettäisiin erottelemaan ja näiden teiden LAM-pisteet ottamaan mukaan keskinopeuden laskentaan, suoritteella painotettu keskiarvo ajonopeudesta olisi hieman nyt laskettua alempi, koska vaihtuvan nopeusrajoituksen moottoriteiden keskinopeus on kiinteän 120 km/h rajoituksen moottoriteitä alempi.

Raportin alussa esitetyssä pitkän aikavälin pääteiden keskinopeusseurannassa käytetään joka vuosi mahdollisuuksien mukaan samaa mittausasemajoukkoa 100 km/h nopeusrajoituksen teiltä.

Otosjoukko kesäkaudella 2023

Tietyyppi		Nopeusrajoitus	Mittauspisteitä	Tiepituus	Liikennesuorite
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottori-liikennetie	Pysyvä 60	8	553	861
		Pysyvä 80	62	3667	4558
		Kesällä 100, talvella 80	98	5693	6143
		Pysyvä 100	19	1737	1495
	Moottori-liikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	4	36	126
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60	4	38	253
		Pysyvä 70			
		Pysyvä 80	14	82	910
		Kesällä 100, talvella 80			
		Pysyvä 100	21	320	1158
	Moottoritie	Pysyvä 80	5	48	603
		Pysyvä 100	22	283	2631
		Kesällä 120, talvella 100	11	595	4207
	Yhteensä		268	13051	22943

Tietojen laajennuksessa käytettiin Väyläviraston avoimista aineistoista koostettuja suoritetietoja ja tiepituuksia keväältä 2024. Tiedot ovat VTT:n tuottamia.

Yksittäisten pisteiden sijainti väärässä luokassa on korjattu kyseisen vuoden tietoihin. Syynä on ollut virheet rekisteritiedoissa. Lisäksi on jätetty pois ne tieryhmät joissa on vain 1-3 mittauspistettä. Näiden tieryhmien merkitys suoritteella painotetun keskiarvon laskentaan on pieni ja se ei käytännössä vaikuta eri vuosien lukujen vertailtavuuteen.

Otosjoukko talvikaudella 2023-2024

Tietyyppi		Nopeusrajoitus	Mittauspisteitä	Tiepituus	Liikennesuorite
1-ajorataiset tiet	Muu kuin moottori-liikennetie	Pysyvä 60	8	553	861
		Pysyvä 80	63	3667	4558
		Kesällä 100, talvella 80	101	5693	6143
		Pysyvä 100	19	1737	1495
	Moottori-liikennetie	Kesällä 100, talvella 80*	4	36	126
2-ajorataiset tiet	Muu kuin moottoritie	Pysyvä 60			
		Pysyvä 70			
		Pysyvä 80	14	82	910
		Kesällä 100, talvella 80			
		Pysyvä 100	21	320	1158
	Moottoritie	Pysyvä 80	7	48	603
		Pysyvä 100	23	283	2631
		Kesällä 120, talvella 100	14	595	4207
	Yhteensä		278	13013	22690

Tietojen laajennuksessa käytettiin Väyläviraston avoimista aineistoista koostettuja suoritetietoja ja tiepituuksia keväältä 2024. Tiedot ovat VTT:n tuottamia.

Aineistosta on jätetty pois mittauspisteet, joista puuttui aineisto koko talvikaudelta tai vähintään 50 päivältä. Yksittäisten pisteiden sijainti väärässä luokassa on korjattu kyseisen vuoden tietoihin. Syynä on ollut virheet rekisteritiedoissa. Lisäksi on jätetty pois ne tieryhmät joissa on vain 1-3 mittauspistettä. Näiden tieryhmien merkitys suoritteella painotetun keskiarvon laskentaan on pieni ja se ei käytännössä vaikuta eri vuosien lukujen vertailtavuuteen.

Laskentamenetelmä ja otosjoukko seutu- ja yhdystiet 2021–2023

Tietyyppi	Nopeusrajoitus	Mittauksia
Seututie	40	30
	50	79
	60	126
	70	13
	80, yleisrajoitus	168
	80, muut	122
	100	27
Yhdystie	40	132
	50	226
	60	326
	70	16
	80, yleisrajoitus	849
	80, muut	17

Nopeustilastot on tuotettu vuosien 2021–2023 noin viikon kestävästä otoslaskenta-aineistosta, joissa ajankohtien ja laskentapaikkojen valinta tuo mukanaan satunnaisvaihtelua jatkuvia seurantapisteitä enemmän. Mittauksia on rajattu mm. nopeustiedon käytettävyyden näkökulmasta. Nopeuskeskiarvot ja nopeusrajoituksen ylittäneiden osuudet on laskettu mittauspisteiden tunnuslukujen keskiarvoina.

Tietyyppi	Nopeusrajoitus	Vuosi	Mittauksia
Seututie, päällyste	80, yleisrajoitus	2021	17
	80, yleisrajoitus	2022	61
	80, yleisrajoitus	2023	86
Yhdystie, päällyste	80, yleisrajoitus	2021	50
	80, yleisrajoitus	2022	137
	80, yleisrajoitus	2023	158
Yhdystie, sora	80, yleisrajoitus	2021	87
	80, yleisrajoitus	2022	266
	80, yleisrajoitus	2023	151

Vuosina 2021–2023 otoslaskentoja tehtiin vähän Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueella. Tämän vuoksi nopeustietoja ei ole yleistetty koko tieverkolle suoritteen perusteella, vaan esitetty tietyypeittäin mittauspisteiden keskiarvoina.

Traficomien tutkimuksia ja selvityksiä 2/2024, linkki:

https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Yleisrajoitusteiden_ajonopeudet%20tutkimus%202024.pdf

Väylävirasto
Trafikledsverket

TRAFICOM

